

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 212 (11.935)

Trst, četrtek, 6. septembra 1966

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1
66000 KOPER
7096 AA
60100100

Nov napad na Craxija s skupščine KD Piccoli grozi z vladno krizo v zvezi z upravo na Sardiniji

Podpredsednik vlade Forlani je zaman skušal utišati polemike

RIM — Je na vidiku vladna kriza? O tem se že od krito govori, predvsem v vrstah krščanske demokracije. Včeraj so se opreznim in spravljivim tonom podpredsednika vlade Forlanija zoperstavile zelo trde besede predsednika KD Piccolija, ki je gde deželne vlade na Sardiniji postavil pravi ultimatum: »KD ni vajena lajati zama in bo nepopustljiva do take mere, da bo sprožila vladno krizo, če bi se ustoličila Melisova levičarska deželna uprava«.

Po valu obtožb KD je sam Craxi zanikal obljubo, da bo izključil iz PSI sardinske voditelje stranke (pri čemer je označil De Mito za lažnivca): toda ostaja dejstvo, da se socialisti v tem trenutku bojijo posledic. Razlog sporov s KD pa se množi, od nenadejane podražitve denarja, do obsedene demokristjanske kampa-nje o krajevnih upravah, do družbenih vprašanj (KD se bo upirala do skrajnosti De Michelisovemu načrtu za reformo pokojnin) in nazadnje še v zvezi s sredstvi javnega obveščanja, kjer Craxi in De Mito zasledujeta povsem nasprotni rešitve za »Corriere della sera«.

Forlani je govoril včeraj na skupščini KD v San Pel-legrinu (večer prej se je bil srečal s Craxijem) in je skušal krotiti polemike med vladnimi strankami. Čeprav je bil med prvimi sprožil sardinsko vprašanje, je včeraj polemiziral s krogi KD, ki se zavzemajo za vladno krizo, češ da bi lahko pripeljala do hudih posledic. Pri tem je kritiziral bivšega ministra Andreatto, ki je označil Craxijev optimizem glede gospodarstva za »neodgovornega«. Za Forlanija ima sicer KD pravico zahtevati od zaveznikov spoštovanje obvez, toda razbitje zavestništva bi škodilo ne le vladi, ampak tudi demokra-

tičnemu ravnotežju.

V takih razmerah je težko tvegati napovedi. Po mnenju komunista Occhetta si De Mito prizadeva »narediti iz Craxija pešaka v petstrankarski strategiji, ki naj bi jo vodila KD«. Socialisti gledajo na dogodke z zadrego in skušajo razumeti, do kod bo KD sišla svojo ofenzivo. Medtem glasilo PSI označuje stališča demokristjanov glede Sardinije za »površna in nagnjena k ustvarjanju prepira«.

R. G.

Soglasja in nesoglasja sindikatov z De Michelisom o reformi pokojnin

RIM — Minister za delo De Michelis in zastopniki sindikatov CGIL, CISL in UIL so se včeraj razšli po dolgi proučitvi vladnega načrta o preustroju pokojninskega sistema z načelnim sporazumom glede postopka za uzakonitev reforme, toda s še vedno povsem različnimi stališči glede bistvenih novosti, ki naj bi jih novi zakon uvažal v pokojninskem sistemu. Težko je bilo dvomiti v soglasje sindikatov glede ministrove obveze, tako da predložiti zakonski osnutek vladi do polovice meseca, nakar bi naj o njem začela razpravljati po-

sebna parlamentarna komisija že 19. t.m.

Prav tako pričakovano je pa bilo nasprotovanje sindikatov podaljšanju delovne dobe do 65 let (čeprav postopno), ki naj bi veljalo tudi za ljudi, ki so že sedaj v službi, medtem ko so ostala še odprta vprašanja višine letnih prejemkov, na katerih se naj bi obračunavale pokojnine (24 ali 30 milijonov) in število let (10 ali 5), za katera se upošteva povprečje prejemkov. Minister je tudi obljubil, da bo upošteval zahtevo sindikatov po povišanju sedanjih minimalnih pokojnin.

za Italijo sporočili, da je tudi struktura blaga ugodnejša kot lani.

V jugoslovanskem izvozu je manjši delež hrane in surovin, več pa kemičnih, tekstilnih, gumarskih, kovinskih in drugih izdelkov višje stopnje obdelave. Čeprav iz Italije še vedno pretežno prihajajo stroji, transportne naprave in drugi bolj zapleteni izdelki, se njihov delež v skupnem uvozu zmanjšuje.

Za 57 odstotkov večji maloobmejni promet je, kot so včeraj poudarili, pomembno vplival na zelo dobre rezultate v celotni menjavi. Skozi maloobmejni promet Jugoslavija proda največ žive živine, mesa in izdelkov lesne industrije, kupuje pa največ surovin in repromaterialov, ki sestavljajo kar 97 odstotkov vseh jugoslovanskih nakupov v Italiji.

Vendar pa je maloobmejni promet obremenjen z vrsto težav. Gre za nejasnosti, do katerih je prišlo po odluku ZIS, da lahko izvozniki nadaljujejo maloobmejno trgovino tudi ko presežejo 15 odstotkov njihove skupne menjave, vendar morajo izločiti devize za družbene potrebe (nafto, energetiko itd.). Po mnenju gospodarstvenikov je nedorečeno, kako bodo to operativno izvajali, ker v tem prometu sodeluje nad 1700 organizacij iz vse Jugoslavije, od katerih jih je le malo registriranih za te posle. (dd)

Odmevi na mednemško ohladitev

BONN, BERLIN — Nov zastoj v razvoju mednemških odnosov, ki ga je povzročila odložitve Honeckerjevega obiska v Bonnu, je po pričakovanju sprožil številne odmeve na Vzhodu kot na Zahodu. Medtem ko uradni vzhodnonemški tisk na kratko odpravlja vprašanje zatrujajoč, da načrtovan obisk »ni več realističen«, je mnogo več razočaranja čutili med prebivalstvom.

V Bonnu so o problemu razpravljali na včerajšnjem zasedanju vlade, kjer je bilo znova slišati o nespremenjeni pripravljenosti ZRN na dialog z vzhodno sestro in o veljavnosti vabila za Honeckerjev obisk. Vprašanje pa bo najbrž že prihodnji teden prišlo na dnevni red Bundestaga.

Ostri napadi na obnašanje zahodnonemške vlade, ki da je razlog odpuščenega obiska vzhodnonemškega državnika, so včeraj prišli iz Prage, medtem ko uradna Varšava v istem polemičnem tonu trdi, da zblizanje med Nemčijama ne bo mogoče brez upoštevanja volje češkoslovaške in še zlasti Poljske.

Tragičen obračun dveh protestnih dni v Čilu

Pinochetova hunta s krvavim nasiljem dokazala svoj strah pred demokracijo

SANTIAGO DE CHILE — Tragični obračun brutalne policijske represije v teku dveh protestnih dni, ki ju je že desetič priredila čilska politična in sindikalna opozicija diktatorskemu vojaškemu režimu, šteje štiri smrtne žrtve desetine ranjenih in več kot 350 aretiranih oseb. Prvi je v noči med torkom in sredo pod policijskim rafalom padel 24-letni delavec Hernan Barrales, zadet v hrbet med postavljanjem barikade v čilski prestolnici. Le nekaj ur za njim je bil s streloma z ulice v svojem stanovanju ubit francoski duhovnik André Jarland, sledil mu je komaj 14-letni Manuel Rodriguez, ki so ga strelji »carabinerosov« zadeli med protestno manifestacijo v eni od delavskih četrti na jugu Santiaga, medtem ko je četrta žrtev neki 45-letni moški, ustreljen ob zori med manifestacijo v enem od predmestnih predelov prestolnice.

Kljub zagotovilom čilskih oblasti, da je življenje v državi povsem pod

nadzorstvom in da je dvodnevni protest doživel popoln neuspeh, so sinoči le-te oklicale policijsko uro in sprožile pravo ofenzivo proti sredstvom javnega obveščanja. Zaprle so več radijskih postaj in prepovedale izhajanje nekaterih tednikov, kljub temu pa se je protest iz Santiaga razširil tudi na nekatera druga čilska središča.

Med številnimi izrazi solidarnosti s pravičnim protestom čilskih demokratov naj omenimo uraden protest francoske vlade zaradi smrti duhovnika Jarlanda, hudo obsodbo ravnarja čilskih oblasti v telegramu generalnega tajništva Internacionalne KD, ki je čilsko hunto prijavila tudi Komisiji za človekove pravice pri OZN, nadalje izraze solidarnosti predsednika italijanske KD Piccolija predsedniku čilske KD Valdesu ter ostro obsodbo krvave represije v Čilu, ki jo je na prvi strani objavilo včerajšnje vatikansko glasilo »Osservatore Romano«.

Šetinc na obisku pri deželnem PSI

TRST — Na povabilo deželnega odbora PSI bo jutri obiskala Furlanijo Julijsko krajino delegacija Republiške konference SZDL Slovenije, ki jo bo vodil njen predsednik Franc Šetinc. Slovenska delegacija se bo v jutranjih urah na sedežu tržaške PSI srečala z deželnim tajnikom Trombeto, z načelnikom svetovalske skupine v deželnem svetu Carbonejem in z ostalimi člani deželnega strankinega vodstva. V popoldanskih urah pa bo obiskala Goriško, kjer bo imela med drugim srečanje s predsednikom goriške Pokrajine Cumpeto. O programu obiska delegacije SZDL pri nas sta se včeraj pogovarjala generalni konzul SFRJ Mirošič in Pittoni, ki v deželnem vodstvu PSI odgovarja za mednarodne odnose.

Pred 40-letnico tiskarne »Partizanskega dnevnika«

Partizanska tiskarna »Slovenija« na Vojskem, kjer se je tiskal »Partizanski dnevnik« predhodnik našega »Primorskega dnevnika«, je lepo vzdrževana, sedaj tudi usposobljena, da vsaj za svete prilike ponovno obratuje. To je prva ugotovitev širšega razgovora, ki je bil včeraj v Ljubljani na pobudo mestnega muzeja Idrija. Na sestanku na sedežu časopisno-grafičnega podjetja »Delo« so bili poleg predstavnikov muzeja in ČGP Delo še prisotni predstavniki nekdanjih tiskarjev »Slovenije«, kurirjen, »Primorskega dnevnika«, Restavracijskega centra SRS in družbenopolitičnih organizacij Idrija.

Načeloma so se dogovorili za pobudo, da bi bili obe založniški hiši »Delo« in »Primorski dnevnik« pokrovitelja nad »Partizansko tiskarno«, tako, da bi jo na primeren način popularizirali v Sloveniji in zamejstvu. Govor je bil tudi o ureditvi okolja, o boljših pristopih itd., da bo lahko tiskarna boljše dostopna občinstvu.

Nadalje je prišlo tudi do načelnega dogovora o proslavi 40-letnice tiskarne, ki bo 29. septembra tudi v okviru praznovanj občinskega praznika občine Idrija. Največjo privlačnost bo predstavljalo prav za to priložnost ponovno obratovanje tiskarne, v kateri bodo ponatisnili prvo številko »Partizanskega dnevnika«. Že dopoldne bo svečanost v Domu na Vojskem, nato bodo odkrili spominsko ploščo kurirski postaji na domačiji na Humu, sledil pa bo ogled tiskarne »Slovenija«.

Zaradi nestanovitnega vremena bo letošnja trgatav v oktobru

NA 4. STRANI

Dolar 1.815 lir inflacija 10,4 %

RIM — Dolarski ciklon razsaja slej ko prej divje po vseh svetovnih finančnih borzah na valu visokih obresti v ZDA in napovedi o še nadaljnjih poviških. Tako je tudi včeraj ameriška valuta predrla vse pregrade in zabeležila nove rekorde v menjavi z vsemi evropskimi valutami in japonskim jenom. V Italiji je veljal dolar 1.815,25 lire.

Če je za italijansko gospodarstvo tak razvoj skrajno zaskrbljujoč, spričo velike odvisnosti od dolarskega uvoza, je po drugi strani pozitiven podatek, ki ga je včeraj posredoval ISTAT, da se je inflacija upočasnila in da so cene avgusta narasle samo za 10,4 odstotka v primerjavi z letom prej.

Nov vladni sporazum v Izraelu

JERUZALEM — Po nepričakovani nedeljski prekinitvi pogajanj za sestavo nove izraelske vlade, sta se voditelja laburističnega oziroma desnosredinskega bloka Peres in Šamir v torek znova sestala in kot vse kaže, uspela premostiti nasprotja, ki so grozila onemogočiti poskus ustanovitve vlade narodne enotnosti. Sinoči sta se sporazumela še za zadnje podrobnosti besedila.

Peres jo bo vodil prvih 25 mesecev, nato pa ga bo zamenjal Šamir, ki bo medtem opravljal funkcijo podpremiera in zunanjega ministra. Obrambno ministrstvo bo vsa štiri leta zastupano laburistu Rabinu, ki mu bo pomagal podminister iz bloka Likud, medtem ko bo drugo važno ministrstvo, finančno, vodil predstavnik Likuda ob podpori laburističnega podministra. Sporazum vsebuje tudi kompromisno rešitev kočljivega vprašanja novih naselitev na okupiranih ozemljih.

Prvič po 22 letih zmagala stranka Martina Briana Mulroneya

Preobrat v desno na kanadskih volitvah s krepkim napredovanjem konservativcev

OTTAWA — Po dvaindvajsetih letih je na kanadskih volitvah zmagala progresistična konservativna stranka, ki bo v parlamentu zasedla 211 sedežev na 282 možnih. Tako močno zastopstvo ene stranke v parlamentu pa prvič beležijo v vsej zgodovini Kanade.

Na glasovanju je za konservativce glasovalo 50 odstotkov volivcev, za liberalce 28 odstotkov, za stranko nove demokracije pa 19 odstotkov. Na osnovi kanadskega volilnega zakona bodo torej liberalci imeli 40 poslancev, novi demokrati 30, medtem ko so neodvisni izglasovali le enega predstavnika.

Zaradi krepkega napredovanja konservativne stranke je torej petnajst ministrov sedanje liberalne vlade zgubilo svoje mesto. Voditelj progresistične konservativne stranke, 45-letni

Martin Brian Mulroney (na sliki s soprogo) bo torej v kratkem dobil mandat za sestavo nove kanadske vlade. Pravnik po poklicu, Mulroney vodi stranko le od junija lanskega leta, toda se je takoj uveljavil kot o dločen in »šarmanten« (po ameriškem vzorcu) politik. Obvlada tako francosko kot angleščino, kar je med volilno kampanjo delovalo kot jamstvo, da bo na tem področju nadaljeval politiko voditelja liberalcev Piera Trudeaua.

Uveljavljanje ameriških republikancev in politika Reagana, sta po mnenju političnih opazovalcev vplivali na izid voitev v Kanadi. Precejšnjo težo pa so v tem pogledu imele težke gospodarske razmere in stopnja brezposelnosti (11 odst.), zaradi katerih je visoko ceno plačala liberalna stranka, ki je bila na oblasti celih 22 let.

Med obiskom kitajskega predsednika Poglobitev prijateljstva in sodelovanja s SFRJ

BEOGRAD — Predsednik Ljudske republike Kitajske Li Xiannian je končal uradni obisk v SFRJ in večeraj jutraj odpotoval iz Beograda v Peking. Na letališču Surčin so kitajskemu predsedniku priredili svečano slovo ob najvišjih državnih časteh. Kitajskega predsednika so na letališče pospremili predsednik predsedstva SFRJ Veselin Djuranović, član predsedstva CK ZKJ Dobrovoje Vidić in druge osebnosti.

Obisk predsednika Li Xianniana v Jugoslaviji so na Kitajskem ocenili za zelo uspešnega. V včerajšnjem uvodniku Zen Min Zi Baa je zapisano,

da izredno topel sprejem, ki ga je kitajski predsednik doživel v Jugoslaviji, popolnoma dokazuje »globoko čustvo, ki ga narodi Jugoslavije gojijo do kitajskega ljudstva«. Ob številnih podrobnostih Li Xiannianovega obiska uvodnik opozarja, da jugoslovansko-kitajsko prijateljstvo temelji na revolucionarnih temeljih, da je prebrodilo preizkušnje, vendar se je po Titovem obisku na Kitajskem leta 1974 nenehno razvijalo in krepilo. Uvodnik se končuje z ugotovitvijo, da so voditelji obeh držav in partij z izmenjavo mnenj in izkušenj poglobili medsebojno razumevanje. (dd)

OECD hvali jugoslovansko stabilizacijsko politiko

BEOGRAD — Med razgovorom z domačimi in tujimi novinarji v Beogradu je generalni sekretar Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) Emil Van Lennep izjavil, da je stabilizacijska politika jugoslovanske vlade dobro vplivala na trgovinsko in plačilno bilanco, na obresti in na proračun države.

Trg zdaj bolje deluje, izboljšala se je tudi politika cen, vendar bo treba še ustvariti boljše možnosti za uvoz, omejiti monopole in odpraviti razdrobljenost, je dejal ugledni gost.

V nadaljevanju je poudaril, da imajo težave s trgom tudi nekatere članice OECD, zato zdaj pripravljajo program, ki bi drugim državam v razvoju omogočil večji izvoz.

Emila Van Lennepa so v Beogradu sprejeli predsednik predsedstva SFRJ Veselin Djuranović, predsednica ZIS Milka Planinc in zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarević. Le-ta mu je izročil Red jugoslovanske zastave s trakom, s katerim ga je za njegov prispevek k razvoju sodelovanja med Jugoslavijo in OECD odlikovalo predsedstvo SFRJ. (dd)

Jugoslovanski mornarji z »Amity« v domovini

Lastnica ladje izplačala vse dolgove

REKA — 18 jugoslovanskih mornarjev od 24, kolikor jih je bilo vkrcanih na panamski ladji Amity, se je iz Limasola vrnilo v domovino, potem ko jim je lastnica ladje družba Habelot shipping corporation izplačala vse denarne dolgove.

Ladjo Amity je v ciprskem pristanišču Limasol blokirala zaradi neizplačanih plač posadki avstrijske agencije Mistral, s posredovanjem katere so mornarje vkrcali na to ladjo. Ta agencija je posredovala tudi pri najemu 24 članov posadke za ladjo iste družbe Fidelity, ki je bila potopljena v Arabsko-perzijskem zalivu. Takrat so izginili Franc Apacnik in Marijan Matejčić z Reke ter Milan Pajić iz bližine Zadra. Po blokadi Amityja so dolgove izplačali tudi posadki Fidelity, teče pa tudi običajni postopek izplačila zavarovanja za izginule mornarje. Na Amityju, katere nosilnost je 24.000 ton in ki bi iz Limasola morala zapluti proti Zalivu, je ostalo 6 jugoslovanskih mornarjev. (dd)

Bolgari pomilostili Farsettija ki bo najbrž v petek že doma

RIM — Bolgarski veleposlanik v Italiji je sporočil italijanskemu zunanjemu ministrstvu, da je bolgarski državni svet sklenil pomilostiti Paola Farsettija ob 40. obletnici komunistične oblasti v Bolgariji. Sklep gre pripisati, je dejal še bolgarski veleposlanik, ne samo človeškim razlogom, temveč tudi želji, da se okrepijo odnosi med Italijo in Bolgarijo. Marsikdo sedaj pričakuje podoben ukrep italijanskih oblasti za Sergeja Antonova, ki je v zaporu pod obtožbo, da je vpleten v atentat na papeža Janeza Pavla II. Farsettija bodo namreč spustili na svobodo 7. septembra in bo takoj zatem odpotoval v Italijo; za sedaj Farsetti še ni obveščen o pomilostitvi in ga bodo obvestili danes jutraj.

Farsettija in Gabriello Trevisin so obsodili 2. avgusta 1983, potem ko so ju obtožili vohunstva. Farsetti naj bi namreč fotografiral nekatere vojaške objekte na meji s Turčijo. 25. maja letošnjega leta so Bolgari spustili na svobodo Gabriello Trevisin, ki je včeraj izrazil svoje zadovoljstvo nad dejstvom, da bodo njegova prijatelja kmalu spustili na svobodo. Farsetti je bil obsojen na 10 let, Trevisinova pa na 3 leta zapore.

Černjenko spet v javnosti

Sovjetski voditelj Konstantin Černjenko, ki se skoraj dva meseca ni bil pokazal v javnosti, kar je izzvalo ugibanja o morebitni bolezn, je včeraj odlikoval v Kremlju kozmonavta Svetlano Savitskajo in Vladimirja Džanibekova

BENETKE — Prešli smo torej v končno fazo festivala. Pred nami je še nekaj velikih naslovov: zelo reklamiziran Hudsonov »Greystoke - The Legend of Tarzan, Lord of the Apes« (Greystoke - Legenda o Tarzanu, gospodu opic). Squittierjeva »Claretta« in Eudušenkov »Dedskij sad« (Otroški vrtec). Sicer pa se že prebujamo iz našega dvotedenskega kozmopolitskega sanjarjenja v temi beneških filmskih katakomb, k temu pripomorejo pesimistični naslovi septembrskih dnevnikov. Povratek v vsakdanjo resničnost smo posebej občutili ob včerajšnji (sreda) predstavitvi dokumentarnega filma »Sabato, 24. marzo« (Sobota, 24. marca) v režiji sindikata CGIL in ob prisotnosti glavnega tajnika Luciana Lama. Pri tem skupinskem filmskem projektu (ki dokumentira protestno manifestacijo v Rimu proti vladnim ukrepom in gospodarski politiki) je sodelovalo nad sto italijanskih filmskih delavcev, med njimi naj navedemo vsaj Pontecorva, Lizzanija, Loia, Amellija, Gregoretija, brata Taviani in še druge. Precej značilno je, da so premiero priredili kar v Benetkah, v delavskem kampu Sant'Angelo in ne na turističnem in lahkoživem Lidu...

Nanni Moretti se v zadnjem filmu »Bianca« spominja tudi revolucije »rdečih nageljnov«, obdobja, ko je

Beneški festival se steka h koncu

Luciano Lama med protagonisti letošnjega filmskega festivala

romala na Portugalsko vsa »napredna« evropska mladina, v nemogočem iskanju uresničene revolucije in utopije. V to generacijo spada tudi nemški slikar Bernd Hoffman iz portugalskega filma »Ninguem duas vezes« (Nihče dvakrat), ki se vrača v današnjo postrevolucionarno Lizbono, da bi tu spet našel ljubezen tistih časov, Hanno. Ona je tudi slikarka in skupaj naj bi pripravila razstavo. Za to pretvezo se v resnici skriva Hoffmanovo iskanje izgubljenih fragmentov mladosti. Ima sploh smisel zahtevati od preteklosti to, kar smo dokončno izgubili: ljubezen, neuresničene ideale, že ugasle človeške odnose?

Režiser Jorge Silva Melo precej pretirava s svojimi literarnimi in intelektualističnimi preokupacijami, to počenja z neumestnimi glasbenimi

vložki in z včasih neprepričljivimi dialogi. Kljub tem tehničnim nedostnostim ostaja film zanimiv zaradi teme, aktualne za ves evropski prostor in zaradi osnovne filmske ideje: sprejeti in skušati premagati razočaranje in resignacijo, ki se pojavita v skoraj vsakem iskateljskem duhu, v ključni fazi prehajanja iz mladostnih idealov v zrelo pristopanje k življenju.

Drugi film v tekmovalnem sporedu je bil dolgo pričakovani Rohmerjev »Les nuits de la pleine lune« (Noči polne lune). Zgodba: Louise je vedno prva pretrgala vsako svojo ljubezensko razmerje. Je tipična Rohmerjeva junakinja, samostojno dekle, ki ne prenaša, da bi bila »preveč ljubljena«, a tudi ne more živeti sama, brez ljubezni. Njen prijatelj Remi, »nasprotno«, hoče ekskluzivno

razmerje. Oba imata različne življenjske ritme. On je rad doma, ona pa zahaja v družbo, zato ima spremeljevalca, zvestega in zaljubljenega Oktava. Louise predvsem rada osvaja, vse ljudi okrog sebe. V tem samostojnem in zahtevnem iskanju lastne sreče, lahko celo izgubi to, kar ji res največ pomeni... saj se lahko zgodi, da je njen Remi ne bo večno čakal zvesto doma. Erik Rohmer je med našimi najbolj priljubljenimi režiserji sodobnega filma. Po novovalovskem ciklusu moralnih pripovedi je začel v 80. letih nov ciklus komedij in pregovorov. Po »Ženi letalca«, »Lepi poroki«, »Paulini na plaži«, je pripravil ta film, ki ima za moto ljudski rek iz dežele Champagne: »Kdor ima dve ženi izgubi dušo, kdor ima dve hiši izgubi pamet«. Louise skuša precej tvegano uresničiti svoje svobodno, protislov-

no a iskreno pojmovanje ljubezni prav s tem, da živi v dveh hišah, včasih pri Remiju in včasih sama v svoji pariški garsonjeri.

Včeraj smo pisali o »življenjskosti nemškega filma, toda letošnja peterica francoskih avtorjev se nam zdi še bolj obetajoča. Tako Gruzinec Joseliani, ki morda izstopa med ostalimi in Rouch, kot novovalovci Rivette, Resnais in sedaj tudi Rohmer, imajo stvarne možnosti za dobro uvrstitev. V francoskih filmih lahko vidimo danes najboljšo igrano (Louise je odlična Pascale Ogier, Oktave pa Christian Vadim, ki ga že poznamo po Parcialu) in najbolj ustrezno sodobno mizansceno.

Rondi ni letos pripravil nobenega uradnega študijskega simpozija, za to pa je poskrbela Državna filmska družba z včerajšnjo nekam institucionalno okroglo mizo na temo »Zasebni in javni subjekti za razvoj filmskih in avdiovizualnih sredstev.«

Na koncu povejmo še, da je od ponedeljka stekel poseben spored »ve neziagenti« (Benetke ljudstva) to je izbor mednarodnih etnografskih in antropoloških filmov, katerega glavna pobudnika sta Jean Rouch in Enrico Fulchignoni, predsednik mednarodnega sveta za film in televizijo pri UNESCO. O tem bomo še spregovorili.

DAVORIN DEVETAK

Italijanščine se učim z igro

Pod tem naslovom je na Obali izšel učbenik za osnovnošolce tretjega razreda

KOPER — Tretješolci osnovnih šol na Obali, kjer se kot drugi jezik učijo italijanščino, začenejo letošnje šolsko leto z novim učbenikom s spodbudnim naslovom »Imparo l'italiano giocando«. Za pri kupnimi platnicami se pravzaprav skriva učbenik in delovni zvezek skupaj, kar pomeni, da bo učencem služil v šoli za spoznavanje novih vsebin iz italijanskega jezika, hkrati pa bodo v njem tudi pisali med domačimi nalogami. Autorici sta Lucija Čok, pedagoška svetovalka kopske enote republiškega Zavoda za šolstvo, ter Nada Delloro, učiteljica italijanščine v osnovni šoli.

»Učbenik je napisan tako, da bo tretješolcu pomagal pri prehodu na pisno učenje tega jezika,« predstavlja učbenik Čokova. »V njem bodo otroci našli svojemu znanju primerno nalogo. Te so namreč razdeljene v tri težavnostne stopnje in vidno označene z eno, dvema ali tremi kockami. Naloge z dvema znakoma morajo izpolniti vsi učenci, tiste, označene s tremi kockami, pa so namenjene boljšim učencem. Tudi pristop je sodobnejši, brez tradicionalnih uvodnih tem in kasnejšega razčlenjevanja.«

Ob letošnji novosti velja posebej omeniti še domiselne ilustracije Marjance Jemec Božič, ki v celoti dopolnjujejo vsebino učbenika. Cena zanj znaša 80 dinarjev, založnika pa sta Zavod za šolstvo republike Slovenije in reška založba Edit. Ta je že 1981. leta začela izdajati učbenike za učenje italijanščine kot drugega jezika. V ta sklop spadajo »En ten tini« za prvi in drugi razred, učbenik za tretješolce je torej letošnja novost, v četrtem razredu se učijo s pomočjo učbenika »Il mio primo libro d'italiano«, »Ciao amici« za petošolce, ki je tudi v tisku.

Taka skrb za pouk italijanskega jezika je zagotovo pomembna, saj je učenje italijanščine v narodnostno mešanem prostoru Obale hkrati tudi vzgoja za sožitje slovenskega naroda in pripadnikov italijanske narodnostne skupnosti.

MIRJAM MUZENIČ

Danes poženejo HE Solkan

NOVA GORICA — V Novi HE Solkan na reki Soči bodo jutri preizkusili vrtenje prvega agregata, nato pa v naslednjih dveh, treh še vse druge naprave in opremo. Tako v soških elektrarnah, investitorju, načrtujejo, da bodo prvega od treh agregatov konec tega meseca priključili na omrežje.

Natanko po petih letih, odkar so začeli z gradnjo glavnih objektov, je torej HE Solkan pripravljena za poskusno obratovanje. Slovesno jo bodo predali namenu v soboto, 8. septembra ob novogoriškem občinskem prazniku. Konec prihodnjega meseca bodo vključili drugi agregat in do konca letošnjega leta bosta skupaj proizvedla od 30 do 40 milijonov kilovatnih ur električne energije. Še s tretjim agregatom, ki ga bodo zaradi kasnejših dopolnitev naložbenih načrtov »pognali« v drugi polovici prihodnjega leta, pa bo HE Solkan vsako leto v omrežje oddala 145 milijonov kilovatnih ur, torej približno toliko, kolikor se letno povečuje poraba električne energije v Sloveniji.

HE Solkan je sodobna elektrarna pretočnega tipa z deset kilometrov dolgim akumulacijskim jezerom, ki bo torej segal od iztoka HE Plave do jezua nove elektrarne. Posebnost Solkanke HE pa je tudi, da bo brez posadke, in sicer daljinsko vodena iz območnega centra v novi Gorici, z njim pa povezana z dvema samostojnima telekomunikacijskima sistemoma.

Nova HE na reki Soči je opremljena v celoti z napravami domačih proizvajalcev. Naložba pa je v celoti stala 3,16 milijarde dinarjev. Zanj so denar zbrali v elektrogospodarstvu Slovenije in s posojili novogoriške temeljne banke ter izvajalcev.

SLAVICA CRNICA

Kako je s prodajo družbenih stanovanj v starem Piranu

PIRAN — Stanovanjska skupnost iz piranske občine je predlagala (občinski svet pa je ta predlog že podprl), da bi skupščina občine Piran odprala skladišče, po katerem naj bi bil lastnik stanovanja najmanj deset let v tem stanovanju, če bi ga želel odkupiti. Trdijo namreč, da gre za povsem neziviljenjsko in neuporabno določilo. Prodaja starih stanovanj pa pomeni stanovanjski skupnosti Piran pomemben vir dohodka za prenovo starega mesta. Samo na račun tega določila tako v letu 1983 niso mogli odprodati 30 piranskih stanovanj, skupnost pa je bila ob približno 31 milijonov dinarjev prihodka. Za toliko je bila prikrajšana prenova mesta. Sicer pa so pred kratkim v stanovanjski skupnosti sprejeli nov pravilnik, ki točno določa, kdaj in v katerih primerih je možno kupiti, oziroma odprodati staro družbeno stanovanje. O tem se namreč v tej občini že vrsto let bijejo različna stališča. Na eni strani je bojazen, da bi s prodajo družbenih stanovanj mesto spremenili v popolnoma vikendaško naselje, ki bi večji del leta samevalo, pa tudi bojazen, da nad hišami v zasebni lasti ne bi bil možen tako učinkovit spomeniško varstveni nadzor. Na drugi strani pa ljudje trdijo, da bi z odprodajo stanovanj v Piranu ustalili prebivalstvo in zmanjšali pritisk — povpraševanje za nova družbena stanovanja bodisi v okviru družbene pomoči, ali pa v delovnih organizacijah. Trdijo

B. Š.

Sečoveljski zazidalni načrt

SEČOVLJE — Krajanje Sečovelj in delegati občinske skupščine bodo v kratkem še enkrat razpravljali o osnutku zazidalnega načrta Sečovelje-Košta, v katerem so projektanti iz Slovenije ceste upoštevali večino pripomb krajanov iz prve razprave. Načrt zdaj predvideva, da bi naselje Sečovelje, kjer zdaj živi približno 560 ljudi, do leta dvatisoč pridobilo še prav toliko prebivalcev, da bi torej takrat šlo nekaj čez 1100 ljudi, za kar naj bi zgradili še 45 individualnih hiš, šest obrtno - stanovanjskih

objektov, eno kmetijo, 16 vrstnih hiš, 40 stanovanj v blokih in 18 vrstnih stanovanj v bloku, skupaj 126 stanovanj. V kraju pa naj bi pridobili trgovino z mesnico in bifejem, nov dom krajevnih organizacij s pošto poslovalnico, gasilski dom, agrocen-ter s servisom za popravilo in oskrbovanje kmetijske mehanizacije, drevnico in vrtnarijo. Pozidava naj bi bila na neobdelanih površinah, tako da bi kraj še zmeraj ohranil pretežno agrarni značaj.

B. Š.

Poligon Dandolo na zatožni klopi

TRST — Vprašanje letalskega poligona v kraju Dandolo je po padcu dveh bomb na kraj Arba 28. avgusta spet postalo zanimivo. Izpostavljanje civilnega prebivalstva nevarnostim vojnega orožja je imelo za posledico posvet županov šestih prizadetih občin, ki ga je sklical deželni odbornik Brancati poudaril obrambne obveznosti, ki jih po ustavi ima vojska, vendar je potrebno skrbeti tudi za varnost državljanov, ki živijo na tem območju. Dežela, ki se je vedno zavzemala za zmanjšanje vojaških služnosti, je imela še najbolj pri srcu prav odstranitev poligona v Dandolu zaradi visoke stopnje nevarnosti za prebivalstvo in zvočnega »onesnaženja«, okolja.

Brancati je izrekel priznanje letalskemu poveljstvu, ki je v zadnjih letih znižalo letalske vaje za 50 odstotkov, dodal pa je, da bodo morali deželni parlamentarci vložiti osnutek za spremembo zakona 898 o vojaških služnostih in razbremeniti celotno območje na desnem bregu Tilmenta.

Zupani so v razpravi vprašanje osvetlili vsak s svojega zornega kota. Vsi so se strinjali z zahtevi po umaknitvi streljšča, nekateri pa so imeli še dodatne predloge, če bi se to ne zgodilo. Tako so sodili, da bi morali država in dežela izplačati ogroženemu prebivalstvu odškodnino in mu priznati posebne finančne olajšave.

Drugi so bili mnenja, da bi bilo manj neznosnega hrupa, če bi letala letela po predpisanih zračnih poteh, predvsem pa ne bi smela leteti tako ob tleh. Spet drugi so omenjali slabo gospodarsko stanje prizadetih občin, kjer ni naložb. Vendar pa bi ta zastoj lahko hitro izginil, če bi poligon odpravili. Dokaz, da so možnosti razvoja, je izgradnja dveh hidroelektričnih central in enega jezua. Sprememba zračnih poti in tudi finančne olajšave ne morejo biti rešitev za prebivalstvo, ki ima pravico do varnosti in gospodarskega razvoja, so sodili ostali.

Predstavniki vojske polkovnik Andrioli je povedal, da so slepi izstrelki zelo poredki in da so zadnji neljub dogodek imeli v letu 1978. Na tej podlagi je Andrioli izjavil, da je v vsakdanjem življenju državljanov veliko več tveganj kot jih povzročajo vaje v poligonu.

Zanussi: nov zastoj v pogajanjih

PORDENON — Premostitev krize podjetja Zanussi v Pordenonu bo po vsej verjetnosti terjala še precej naporov. Včeraj so namreč odložili sestanek med predstavniki pordenonske družbe, švedske družbe Electrolux in bančnimi zavodi, ki so ga napovedali za danes v Londonu.

To je včeraj izjavil predsednik Zanussija Gianfranco Zoppas. Hkrati pa je potrdil današnji sestanek na bančnem zavodu Monte dei Paschi iz Siene. Le-ta, kot je znano, je edini italijanski bančni zavod, ki je izrazil določene pomisleke in ni še sprejel načrta reševanja Zanussija, o katerem so se dogovorile ostale italijanske banke.

Vsekakor v Pordenonu pričakujejo, da se bodo do konca tedna predstavniki 24 tujih bank dogovorili o načinu plačevanja dolgov. Nov lastnik Zanussija, Electrolux, ponuja 75 odstotkov vseh Zanussijevih dolgov — gre za 213 milijard dolarjev — bančni zavodi pa zahtevajo 90 odstotkov.

Na dolga pogajanja s tujimi bankami pa gotovo vpliva dejstvo, je poudaril predsednik Zanussija, da ni med upniki vodilnega sogovornika. Mimo predloga švedske družbe Electrolux ni danes drugih realnih možnosti reševanja podjetja. Novi lastnik pordenonske družbe pa dokaj nestrno gleda na razplet dogodkov.

Realna je zato nevarnost, da načrt reševanja podjetja pade v vodo zaradi nepopustljivosti tujih bank. Seveda je precej težav v tem pogledu povzročilo tudi obnašanje banke Monte dei Paschi, nadaljuje Gianfranco Zoppas, ki pa ne skriva upanja, da bo na današnjem sestanku prišlo vsaj do delne popustitve.

Vsem je jasno, da je položaj brez izhoda, zaključuje Zoppas. Tuji bančni zavodi pa dobro vejo, čemu grejo nasproti. Če ne popustijo, kakor so storile italijanske banke, se bodo morali pogajati s komisarjem.

Izolsko poletje sklenili z jazzom

IZOLA — S sobotnim nastopom Dik-silend skupine, ki deluje v okviru kulturnoumetniškega društva Svoboda iz Izole, se bo na trgu pred hotelom Riviera (s srednjo gostinsko in turistično šolo) zaključilo letošnje »Izolsko poletje«, prireditve, ki so v juliju in avgustu ob sobotnih večerih popestrile turistično ponudbo in po svojem tudi zapolnile siceršnje kulturno mrtvilo v poletnih mesecih. Letošnje prireditve, na katerih so nastopali študentski trobilni kvinteti iz Ljubljane, obalni oktet iz Izole, New swing quartet, Zadarska dalmatinska klapa, rock skupina Avtomobili, Oto Pestner, ljubljansko šentjakobsko gledališče in Bojan Adamič, ki je predstavil svoje šansone, si je ogledalo več kot 2500 obiskovalcev. Za prireditve je občinska Zveza kulturnih organizacij odštela 200 ti-sočakov, kolikor so jih namenili tudi od turistične takse, nekaj sredstev pa so namenile tudi izolske hotelske organizacije.

Po besedah tajnika Zveze kulturnih organizacij Franca Godevška bodo tudi za prihodnje poletno sezono pripravili program prireditev, s katerimi pa bodo skušali privabiti tudi čimveč tujih gostov. Z letošnjim obiskom tujih gostov se namreč organizatorji izolskega poletja ne morejo preveč hvaliti.

IZTOK UMER

Na Ledinah v Kamniških Alpah

Naši smučarji na poletnem snegu

LEDINE — Najnižji ledeniki v Alpah so v njihovem vzhodnem delu, v Julijcih in v Kamniških Alpah. Odkar je smučarska ihta do takšne mere zgrabila »dilarce«, da tudi poleti ne morejo brez tega športa, od takrat dalje so ti ledeniki oživel. Smučarji so nanje namestili »potegovščine«, ob progi postavili palice in med njimi začeli vržugati.

Takšnih smučarjev s tekmovalno jezo in tudi rekreativcev je bilo v tem poletju veliko tudi na ledeniku Ledine, ki se razprostira pod Skuto v Kamniških Alpah. Povečini so bili iz Maribora, nekaj jih je bilo tudi z Gorenjske in iz Sarajeva, za pestrost pa so poskrbeli tudi slovenski smučarji iz Trsta, ki so se tamkaj pripravljali na novo sezono.

Na Ledinah je bilo zaradi obilnih snežnih padavin v zadnji zimi letos veliko več snega kot prejšnja leta in je bila zato tudi smuka boljša.

V teh dneh ni več tekmovalcev, ampak le ljubiteljski smučarji, ki so se nastanili v domu planinskega društva Kranj. Nekaj je tudi planincev, vendar nameravajo v prihodnje Ledine s planinskimi potmi povezati s sosednjimi gorami, da bodo obiskovalcem postale dostopnejše.

Takole je poletno smučanje na Ledinah v Kamniških Alpah

V Forni di Sopra srečanje planincev sosednjih dežel

TRST — Dvajseto, jubilejno srečanje planincev treh dežel in republik in predstavnikov krovnih planinskih organizacij Slovenije, Koroske in Furlanije - Julijske krajine bo 6. in 7. oktobra v kraju Forni di Sopra v Karniji. Prireditelj srečanja je tamkajšnja sekcija CAI, pokrovitelja pa občinska uprava in Avtonomna letovišarska ustanova.

Udeleženci bodo v soboto, 6. oktobra, ocenili dosedanje skupne pobude ter se pogovarjali o nadaljnjem delu. Tako bo veliko besedi po vsej verjetnosti namenjenih pripravi popisa zavarovanih planinskih poti na območju treh dežel. V nedeljo, 7. oktobra, je napovedan skupni izlet. Vsakoletnega srečanja se udeležujejo tudi predstavniki slovenskih planinskih društev iz zamejstva.

● PORDENON — Park vzdolž tiste- ga dela reke Noncello, ki teče v okoli- ci Pordenona, bodo zgradili. To je včeraj povedal deželni odbornik Bomben. Vest je zanimiva tudi zato, ker bodo s tem ovrednotili lokacijo pordenonskega sejma in tudi njegov po- men. Za parkovno ureditev nabrežij so doslej namenili 4 milijarde lir. Po- leg sprehajališč je v tem parku pred- videna tudi gradnja rečne marine.

Aktivna turistična bera v Gradežu

Avgustov dež je pokvaril kampiranje

GRADEŽ — Turistični delavci so pod letošnjo se- zono potegnili črto in izračunali, kako so poslovali. Z zadovoljstvom so ugotovili, da so (proti pričakovanju) aktivni. V hotelih in v zasebnih sobah so imeli več turo- stov (domačih in tujih) kot lani, tudi pod šotori je bilo živahno, čeprav bi bilo še bolj, če muhasti avgust ne bi tolikih pregnal iz kampov.

Po teh splošnih ugotovitvah naj postrežemo še z nekaj podatki. V prvih osmih mesecih tega leta so (v primerjavi z lanskim enakim obdobjem) imeli 4,88 od- stotka večji obisk in 2,39 odstotka večje število no- čitev.

Od januarja do vseh avgusta je 121.314 turistov prespalo v laguni en milijon 247.029 noči. Tudi dolžina dopusta je bila letos ugodnejša: v poprečju so se turisti v turističnem mestu zadrževali po 11 dni.

Kar zadeva odnos med domačimi in inozemskimi turisti, naj povemo, da je bilo letos 3.000 Italijanov več kot lani (plus 5 odstotkov), medtem ko so tujci svojo prisotnost povečali za 4,7 odstotka.

V kampingih so v osmih mesecih letos imeli 2.520 turistov več kot lani (Italijani 1,86, tujci 9,71 odstotka več kot lani). Slabša je bila bilanca v avgustu, ko je bilo zaradi dežja, v primerjavi z lanskim avgustom, letos v šotorih 1,47 odstotka manj Italijanov in 1,94 od- stotka manj tujcev.

□ VIDEM — Neznanci so vlomili v blagajno skladišča Invernizzi v kraju Basaldella. Zaradi razočaranja, ki jih je obšlo ob spoznanju, da v blagajni ni niti počenega groša, so se znesli nad družbenim imetjem.

Podjetje je na takšen način utrpelo škodo v višini več kot 100 milijonov lir.

Vlomilci so zrezali salame, mo-tadelo, razbili šipe na avtomobilih, uničili pisalne stroje in računalnike.

Vinogradniki upajo, da se bo sončno vreme nadaljevalo Zaradi muhastega vremena bo letošnja trgatev približno tri tedne kasneje

Kdaj bo in kako obeta letošnja trgatev? Vinogradniki na splošno ugotavljajo, da bodo letos trgali kakih 15 do 20 dni pozneje kot lani, ponekod pa bo ta zamuda še večja. Vzrok je bilo na splošno slabo vreme, ki ni koristilo zorenju grozdja, nasprotno. Vsekakor pa poudarjajo, da se bo kvaliteta lahko močno izboljšala, če se bo nadaljevalo tako sončno vreme, kot je bilo v minulih dneh. Glede količine pridelanega grozdja pa so ocene različne.

V krajših pogovorih so nam nekateri vinogradniki iz naše pokrajine povedali naslednje:

Zoran Parovel (Mačkolje): Trgal bom kakih 15 do 20 dni kasneje in če bo suho in sončno vreme, bo to prve dni oktobra. Letina izgleda odlično. V naši coni je kvantiteta dobra; imeli bomo več grozdja kot lani, ker nas je lansko leto pestila suša.

Oskar Slavec (Dolina): Zadnje dni se položaj izboljšuje; če se bo nadaljevalo tako vreme, bo trgatev kar v redu. Vsekakor smo v zamudi kakih 20 dni. Pridelal bom približno 25 do 30 od sto manj kot lani; vsekakor pa je količina pridelanega grozdja pri nas odvisna od lege posameznih vinogradov.

Mario Ota (Boljunc): Ne kaže tako slabo, poleg tega pa se grozdje lahko popravi, če bo v prihodnjih dneh lepo vreme in ne bo drugega dežja. Vsekakor je težko reči, kdaj bo trgatev, ker grozdje zori počasi. Glede količine mislim, da bo trgatev normalna, odvisno pa je od področja do področja.

Ljubo Petaros (Boršt): Je malo v zamudi; če bo vreme lepo, se bo grozdje popravilo. Mislim, da bomo trgali proti koncu meseca, grozdja pa bomo letos imei manj kot lansko leto.

Anton Bole (Ul. Sottomonte): Trgali bomo v začetku oktobra, saj smo kakih 15 do 20 dni v zamudi. Grozdje zgleda še precej lepo, malo manj pa ga bo kot lani, ker je bilo vreme deževno, ko je grozdje cvetelo.

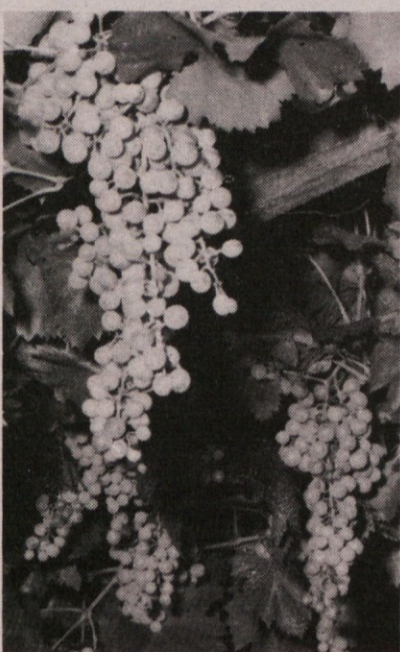
Romano Purič (Repen): Grozdje zori počasi, zamuda pa znaša najmanj tri tedne. Belo grozdje je lepo, črno nekoliko revnejše. Imeli ga bomo lahko nekaj manj kot lani, vreme pa mora biti takšno kot te dni.

Josip Milič (Zagradec): Odvisno je od vremena; če bo sonce kot te dni, bo v redu. Smo dobrih 15 dni v zamudi, trgali bomo okrog 20. oktobra. Količina bo odvisna od sorte, pridelali bomo približno kot lani.

Anica Starec (Kontovel): Kazalo je, da ne bo niti zorelo, sedaj pa se stanje izboljšuje. Vsekakor smo v veliki zamudi; letina ne bo kot lanska, pridelali bomo manj od lanskega leta.

Miro Zigon (Zgonik): Zaenkrat ne moremo še reči kdaj bomo trgali, saj smo v zamudi za najmanj 20 dni. Letina bo precej slabša od lanske, kar velja tudi za ostale vasi okrog Zgonika. Posebno belo grozdje je revnejše kot lani. Če ga bomo pridelali polovico kot lani, bo že dobro.

Boris Košuta (Križ): Trgatev bo pozno, okrog polovice oktobra. Treba

bo počakati, da bo grozdje dozorelo, ker smo v zamudi, tudi v vinogradih pri morju. Letina bo normalna, ne bogata, ne revna.

Danilo Lupinc (Praprot): Sedaj kaže dobro, čeprav smo v zamudi od 15

do 20 dni. Trte refoška in malvazije so zelo lepe, vitovske malvazije pa so mnogo manj obložene. Upamo, da se bo tako vreme nadaljevalo. Pred 15. - 20. oktobrom s trgatvijo še ne bo nič.

Lucijan Košuta (Križ): Letošnja trgatev bo nekam žalostna; grozdje ne kaže slabo, smo pa v zamudi; poleg tega je ponoči rosno (moralo bi biti bolj vetrovno), tako da grozdje zori počasi. V bregu bomo trgali približno 15 dni kasneje kot po navadi, v vinogradih proti Saležu pa bo dobro, če bomo zadnje dni oktobra. Ne verjamem, da bomo pridelali več kot lani.

Ivan Antonič (Cerovlje): Kaže, da bo lepo. Nismo v veliki zamudi. Trgali bomo zadnje dni tega ali prve dni naslednjega meseca. Grozdje je zelo lepo, a redko; pridelali ga bomo nekaj manj kot lani.

Jože Radetič (Medja vas): Grozdje je še kar precej lepo, dozorelo pa bo kasneje. Mislim, da bomo trgali okrog 10. oktobra. Letina bo srednja; pridelal bom nekoliko več kot lansko leto.

A. S.

● **Socialni center devinsko-nabrežinske občine** sporoča, da zaradi bolezni v ansamblu odpade kabaretna predstava »Toč«, ki bi morala biti na sporedu v soboto, 8. septembra v Šempolaju.

Prejšnji mesec v primeri z lanskim avgustom

Manj nesreč in več prometnih prekrškov

Avgusta letos je bilo v tržaški pokrajini v primeri z lanskim avgustom manj prometnih nesreč in temu ustrežno tudi manj smrtnih žrtev in ranjenih oseb. To izhaja iz podatkov o delovanju prometne policije, ki je letos izvedla 59 rešilnih posegov na cestah proti 67 lani.

V letošnjem avgustu je bilo 59 nesreč s 3 mrtvimi in 57 ranjenimi ter 14 nezdod, pri katerih so škodo utrpela samo vozila, avgusta lani pa je nesreč bilo 62, 4 osebe so bile ob življenju, a 70 ranjenih.

Prometna policija je prejšnji mesec naložila 1513 glob (915 je bilo že poravnanih) proti 1160 v avgustu lani (723 poravnanih), poleg tega je sporočila prefekturi odvzem 67 vozniških dovoljenj zaradi hudega kršenja prometnega zakonika (lani 66).

Prometniki so stopili na prste tudi 30 šoferjem tovornjakov prek 50 stotov teže, ker so vozili na praznični dan in sploh takrat, ko bi tega po zakonu ne smeli; 15 voznikov so agenti prijavili sodišču, ker so istega dne dvakrat prekršili ustrezno zakonsko določilo, sicer najprej na Tržaškem, potem pa drugje v Italiji.

Gornji posegi prometne policije so sodili v okvir posebne varnostne operacije, kakršna steče vsako leto v avgustu, ko je promet na cestah na višku.

Prihodnji teden bo seja upravnega sveta geofizikalnega observatorija

V petek, 14. septembra, se bo sestal upravni svet Geofizikalnega eksperimentalnega observatorija v Trstu. Ustanova je, kot znano, že pred devetimi meseci zašla v krizo in od tedaj je brez vodstva. Zaradi tega je tudi izgubila marsikatero lepo naročilo: tako npr. naročilo o izgradnji oceanografske ladje za iskanje primernih nabrežnih krajev, kjer bi se dalo zgraditi nekaj jedrskih elektrarn, ali pa naročilo o gradnji ladje za iskanje podmorskih nahajališč zemeljskega plina (metana). Glavni naročniki observatorija so ENI, SNAM-Progetti, ENEL, AGIP-Petrolio in razne petrolejske družbe kot npr. ESSO in GULF. Kolikšno zgubo je opazovalnica do sedaj utrpela, kaže dejstvo, da bi naložba za omenjeno oceanografsko ladjo znašala 5 do 6 milijard lir.

Na seji upravnega sveta naj bi torej imenovali novo vodstvo, kar pa po sodbu nekaterih ni prav gotovo.

Obisk pri malčkih v gabrovškem vrtcu

Mali Gorazd se je kar na lepem šel novinarja

Medtem ko se bo začel pouk v državnih otroških vrtcih šele 13. septembra, istega dne kot pouk v šolah, sta včeraj občinska vrtca v Zgoniku in v Gabrovcu že zaživela. Malčki iz zgoziške občine so se po poletnih počitnicah vrnili v učne prostore, v igralnice in učilnice, za najmlajše pa je predstavljal včerajšnji dan sploh prvi tesnejši stik z vzgojiteljicami in novimi prijateljki. Da bi se поблиže seznanili z letošnjim prvim dnem v vrtcu, smo obiskali otroke, ki obiskujejo vrtec v Gabrovcu.

Ob našem prihodu so ravnokar malicali v prostorni igralnici, ki služi obenem tudi za jedilnico. Fantek s koderastimi temnimi lasmi je z žličko zajemal jogurt iz plastičnega kozarčka, ob njem je deklica »hrustala« hruško. Na nasprtni strani mizice se je plavalas deklica najprej obotavljala, nato pa vedno slastneje spoprijemala s sendvičem. Ostali otroci so bili že pomalicali in se predajali raznim igram pod nadzorstvom vzgojiteljice Mare Milič in njene pomočnice Nadje Trobec.

»Naš vrtec obiskuje letos 12 otrok,« je povedala vzgojiteljica Mara. »Lani jih je bilo 17. Število upada, ker je otrok vedno manj. Letos imamo le štiri novince: Vanjo, Nino, Martino in Kety.«

Tudi vrtec v Gabrovcu se torej srečuje z upadom vpisov, kot domala vsak naš vrtec v tržaški pokrajini.

»Še do pred nekaj leti je bilo v našem vrtcu tudi do 30 otrok. Takrat je bil začetek šolskega leta za nas dokaj zahteven. Mnogo otrok je jokalo, klicalo mamo; letos so otroci sicer tudi živahni, joka pa le ni bilo,« je dodala pomočnica Nadja.

Otroci se med sabo že dobro poznajo; tudi novinki, saj prihajajo vsi

iz Gabrovca in bližnjih vasi: z Božjega polja, od Bajte, iz Samatorce in iz Brišč.

Nekaj otrok smo vprašali za ime: deklici, ki je »hrustala« hruško, je ime Vanja, njeni sosedji s sendvičem Valentina. Kodrasti fantek, ki je bil medtem že pospravil jogurt, je imel svoje ime — Gorazd — napisano z velikimi črkami na beli majici. Po par besedah se je kar na lepem šel novinarja.

»Kje stanuješ?« je vprašal.

»Na Proseku,« je dobil odgovor.

»Veš kje je Prosek,« ga je vprašala vzgojiteljica?

»Tam, kjer smo kupili sok,« se je spomnil.

Poleg Gorazda obiskuje gabrovški vrtec letos le še en fant, postaven plavalasi David. »Konec lanskega leta so ga zapustili vsi prijatelji; odšli so v šolo, tako je ostal edini moški v najstarejši skupini,« je razložila vzgojiteljica Mara. Družbe malih deklic mu torej ne manjka, vsaj med našim obiskom pa se ni kdovekaj zmedel zanjo: raje se je igral z avtomobilskim telefonom in s plastičnimi ploščami gradil garažo za mala dirkalna avtomobila.

Otroci gabrovškega vrtca imajo na pretek raznoraznih igrac. Občina dobro skrbi za pripomočke, ki temu pa pripomorejo tudi starši z darili ob koncu šolskega leta. Vrtec, ki ima sedež v poslopju osnovne šole Srebrnič, razpolaga poleg igralnice še s prostorno učilnico, shrambo za ležalnike in druge potrebnosti, ob njem pa je obsežno dvorišče s številnimi igralnimi napravami. Ob sončnem vremenu se otroci radi igrajo na dvorišču, prav tako pa radi hodijo na krajše sprehode v okolično Gabrovca.

(šč)

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Že tri četrta stoletja je Briškovska jama na ogled turistom

Briški

BRIŠKI, v Briških, briškovski, Briškovi, it. **Borgo Grotta Gigante**, 1971: 187 preb., 1981: 524 preb. Nadmorska višina 268 m. V jedru gručasto naselje sredi bazovsko - nabrežinskega podolja ob pokrajinski cesti Zgonik - Repen in s priključkom na pokrajinsko cesto Prosek - Opčine. Bližnje pomembnejše vrtče so na j. Briškovski dol, na z. pa Školundnjek in Mornjak. Bližnji vzpetini sta le Vrščič na sv. (308 m) in Pavlji vrh (281 m) na sz. Pač pa obdaja naselje zelo veliko jam.

Njivskih površin je bilo vedno malo. Kjer so še obdelane, dajejo krompir in zelenjavo za domače potrebe. V skromnih vinogradih ob hišah pridelajo nekaj vina za dom, sicer pa dokupujejo grozdje za predelavo v vino od prodajalcev iz južne Italije. Na nekaterih kompleksih kraške gmajne (npr. Boršt na v.) dobivajo drva. Med dvajseto so najbolj razširjeni zajci in jazbeci, medtem ko je po zadnji vojni vse več srnjadi.

Starejše hiše sredi Briškov so nadstropne in kamnite. Hlevi ob njih so večinoma prazni ali predelani v stanovanja. Do zgraditve vodovoda ok. leta 1950 so imeli vaščani svoje vodnjake, na voljo pa jim je bil tudi vaški vod-

njak, ki so ga izkopali leta 1877. Vodo iz večine vodnjakov, uporabljajo za zalivanje. Kali Pri Češpici, Kal, Kalič in Pri luži so zasuti. Namesto slednjega je zdaj korito za napajanje živine. Domačini so večinoma zaposleni v Trstu. Med njimi je tudi nekaj polkmetov, ki rede ok. 10 krav, nekda pa jih je bilo v vasi tudi do 70.

V obdobju 1930-40 se je več krajanov izselilo v Argentino in Jugoslavijo. Do zadnje vojne jih je precej delalo v kamnolomu Petrovica severno od vasi in v nabrežinskih kamnolomih. Po zadnji vojni je Zavezniška uprava odvzela domačinom na južni strani vsa zemljišča in na njih zgradila vojaško letališče in vojašnice. Po letu 1971 je nastal na s. zaselek **Girándole** (v Girándolah), v katerega se je vselilo pretežno italijansko prebivalstvo. Nova bivališča vrtnega tipa so razpršena ob glavnih cestah. Tudi vanje so se vselili predvsem meščani. V kraju deluje gostilna, v bližini pa je restavracija in diskoteka. Ob križišču z državno cesto je nastalo najprej igrišče za bežbol in kasneje še športno središče Pristaniških delavcev. Vsi ti posegi so precej okrnili nekdanji videz slovenskega kraškega naselja, čemur gre dodati še gradnjo bližnje avtoceste in drugih načrtovanih objektov. V Girándolah deluje trgovina s športnimi artikli.

Briškovi, ki so se svojčas udeleževali v proseških kulturnih društvih, so se po zadnji vojni vključili v slovenska društva na Opčinah in v Zgoniku. Med NOB je imel kraj pet padlih. V teku je gradnja spominske zgradbe, ki bo namenjena družbenim potrebam domačinov.

Okrog 400 m sv. od kraja je vhod v turistično urejeno Briškovo jamo (Grotta Gigante), ki obsega impozantno, nad 100 m visoko dvorano in je med najvišjimi nasploh. Raziskana je bila od leta 1840 dalje in leta 1908 odprta za turistični obisk. V jami in pred njo sta nameščeni meteorološki postaji, visoko dvorano pa izkoriščajo kot mikroizmično postajo, ki meri lunisolarno osciliranje zemeljske skorje. Zelo znan je njen visoki stalagmit v obliki okleščene palme. Pred vhomom v jamo je speleološki muzej, edini v Italiji. Severno od velike in globoke vrtče Školundnjeka po železniškem podvozu je eno izmed najbolj znanih škrapljišč oziroma kraških pokrajin na Tržaškem. Tu so zelo pogosti mikrožlebiči in škanvice, ki dosegaajo celo velikosti do 4 kv. m in sodijo med največje na svetu.

V Briškovski jami so našli v napisni gomili bronastodobno keramiko in človeško spodnjo čeljust iz tega časa, vrh podornega stožca pa poleg

rimske keramike dva bronasta novca iz sredine 4. stol., ki pripadata rimskemu cesarju Konstanciju in Lucilli, hčerki Marka Avrelija. Zahodno od te jame je Gmajnica (Grotta della Tartaruga), ki je dobila ime po najdbi želvinega oklepa. V njej so več metrov debeli prazgodovinski sedimenti, ki segajo od železne dobe do neolitika, nad pleistocenskimi sedimenti pa je mezolitska kulturna plast z različnim mikrolitskim orodjem. Med Briški in Repnom se odpira na robu kraške gozdnote planote Na partidah spodmol Ciganska jama, kjer so našli predvsem jadransko keramiko in ornamentirano keramiko tipa Ljubljanskega barja.

Najpogostejša sta v kraju priimka Brišček in Milič. Od tod doma je Angel Hrovatin (1910-65), izseljenec v Argentino, kjer se je uveljavil kot operni pevec.

DOPOLNILA - POPRAVKI

Sestavljalce gradiva za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji bi opozoril na nekatere netočnosti, ki sem jih zasledil v spisu (precej skromnem) o Trebčah (PD 23.8.84):

— Severovzhodna vzpetina so Plase in ne Bate (z imenom Bate označujemo del gmajne ob makadamu, ki pelje v Gropado), na vzhodu pa imamo Kičer ali Kičerič in ne Kočerič.

— Pravilen naglas imena jame, ki je omenjena v sestavku je Labodnica in ne Labdnica, pašnik na jugozahodu vasi pa naglašamo Županca in ne Županca.

— V Trebčah ni bilo vodnih izvirov. V Kamencah in v Stirci se je le nabirala deževnica.

— Poleg naštetih društev in organizacij delujejo v vasi še sekcija VZPI - ANPI, Združenje upravičenih posestnikov in Pogrebno društvo.

— Pevsko društvo je bilo ustanovljeno l. 1898. Takrat je pevski zbor prvič nastopil pred vaščani. L. 1901 pa je začel nastopati tudi po drugih vaseh.

— Mislim, da bi bilo vredno omeniti (marsikaj sem v »predstaviti« Trebč pogrešal), da se je slovenski pouk odvil v trebenskem župnišču od leta 1868, torej pred zgraditvijo šolskega poslopja (l. 1883) in pa to, da je bila trebenska šola l. 1978 poimenovala po narodnem heroju Pinku Tomažiču.

V bližini naselja ni nobene motokros steze.

Poleg tega bi opozoril tudi na nepravilnost, ki sem jo zasledil v petem odstavku drugega dela o Bazovici (PD 14.8.84): decembra 1942 so vici se spopadli s karabinjerji v neposredni bližini Bazovice trebenski fantje odhajajoč v partizane in ne Bazovci.

David Malalan

V primerjavi z italijanskimi šolskimi učbeniki

Cenejše knjige za slovenske dijake

Koliko bomo letos potrosili za šolske knjige? Za starše srednješolskih otrok postaja to vprašanje v začetku septembra, pred začetkom pouka, vsako leto sila aktualno. Nakup šolskih knjig, učbenikov, priročnikov in drugih učil je še vedno predstavljal zanje dokajšnjo denarno obremenitev (ali bolje... razbremenitev). To še predvsem velja za starše otrok, ki obiskujejo prve razrede tako na nižjih kot na višjih srednjih šolah. Ob vstopu v novo šolo si morajo leti nabaviti praktično vse nove knjige, kar še precej stane.

»Za nakup vseh knjig za prve razrede nižjih srednjih šol, brez slovarjev, bodo starši letos potrosili približno od 130 do 150 tisoč lir, za knjige prvih razredov višjih srednjih šol pa od približno 140 do 200 tisoč lir«, so nam povedali v Tržaški knjigarni, kjer so že pred tedni nabavili in razvrstili cele kupe šolskih knjig po policah, da bi pravočasno ustregli odjemalcem.

Na prvi pogled se bodo zdele te številke dokaj visoke, če pomislimo pa, da bodo starši italijanskih otrok potrosili za knjige (vedno prvih razredov) tudi do 270 tisoč lir, postane jasno, da bodo slovenski starši v tem primeru skorajda privilegirani.

Odkod tolikšna razlika pri globalni ceni vseh knjig, je lahko ugotoviti. Italijanske knjige so se s prvim januarjem letos podražile približno za 15 odstotkov. Založniki so se že spet odločili za podražitev, da bi se tako postavili po robu inflaciji. Za starše italijanskih otrok se bodo torej šolske knjige v povprečju podražile za ta odstotek.

Tuje knjige, na primer angleški in nemški učbeniki, ki jih uvažajo iz tujine, se v bistvu niso toliko podražile: podražitev je nastopila, ker je italijanska lira izgubila nekaj svoje vrednosti v primerjavi s tujimi valutami. Ta faktor bo učinkoval tako na stroške italijanskih kot tudi slovenskih staršev.

Drugače je za slovenske knjige. Zaradi razveljavitve dinarja so se cene lanskih knjig celo pocenile za 25 do 30 odstotkov. Novim ponatisom pa se cene v bistvu niso mnogo spremenile.

O razlikah v novih cenah italijanskih in slovenskih šolskih knjig nas lahko prepriča že nekaj preprostih primerov.

Slovenski pravopis je stal lani 19 tisoč lir. Januarja letos se je ta cena znižala na 14.000 lir, dijaki pa ga lahko sedaj kupijo za 12.000 lir. Cena Zgodovinskega atlasa za osnovne šole je padla od 4.500 na 3.500 lir. Osnove glasbene umetnosti stanejo 4 tisoč lir (lani 6.000 lir). Atlas sveta za osnovne in nižje šole je stal lani 16.000 lir. Letos so ga ponatisnili, zvišali ceno, zaradi devalvacije dinarja pa stane letos manj kot lani (14.000 lir). Besedna umetnost (S. Trdine) stane 4.000 lir (lani 6.000), Slovenski jezik I. pa 2.500 (lani 5.000).

Po drugi strani se je na primer cena italijanskega slovarja Zingarelli povišala od 16.800 na 18.800 lir, za italijansko antologijo Guida alla lettura pa bo treba odšteti 24.000 lir, to je 7.000 lir več kot lani.

Poglejmo še koliko skupno stanejo knjige (brez slovarjev in pravopisov) za prve razrede nekaterih nižjih in

višjih srednjih šol: šola Kosovel (Opčine) 139.800 lir; šola Cankar (Sv. Jakob) 149.800; znanstveni licej Prešeren 199.700 lir; trgovski zavod Zois

165.800 lir; oddelek za geometre 138.300 lir.

Na sliki: prodaja šolskih knjig v Tržaški knjigarni.

Nadrse pozitiven obračun dela dr. Cauffina

Državljanov branilec je pripomogel k rešitvi mnogih vsakdanjih težav

11. novembra 1981 je deželni svet po zgledu Toskane, kjer so jo prvič uvedli, tudi v naši deželi ustanovil službo državljanovega branilca (Difensore civico). Deželni urad državljanovega branilca je kmalu po svoji namestitvi izdal lično knjižico z dvojezično obrazložitvijo ciljev, ki si jih je nova deželna služba zadala. Gre dejansko za urad, na katerega se po nasvet lahko obrne vsak občan ki meni, da ga običajni birokratski postopki odpravljajo na strani tir. Državljanov branilec se torej zavzema za prožnejše odnose med državljanom in sodno-upravno oblastjo. O tem, kakšna je pristojnost tega posredniškega organa, še ni bila rečena zadnja beseda, čeprav je v Toskani tamkajšnji državljanov branilec dosegel ugled in s tem nesluteno pristojnost in uspešnost. Tudi v naši deželi namerava državljanov branilec doseči vsaj delno neodvisnost in ukiniti praksu že proslulih priporočil in sličnih privilegijev.

V lanskem letu je deželni urad državljanovega branilstva, ki ga v prvi mandatni dobi vodi dr. Mattia Cauffin, obravnaval 535 primerov. Veliko pozornost je posvetil skrhanim odnosom na potresnem območju Furlanije, kjer potekajo obnovitvena dela. Največkrat je šlo le za prevelike zamude pri javnih delih in za kršitve sprejetih dogovorov. Pritožbe krajanov so včasih presegle posredniške zmožnosti državljanovega branilstva, npr. ko je šlo začasne razastitve zemljišč, namenjenih gradnji montažnih hišic. V minulem letu pa se je državljanov branilec spoprijel še z mnogimi drugimi problemi in ponavadi vselej potegnil daljši konec.

V letnem zborniku, ki ga državljanov branilec vsako leto predloži deželni svet, so navedeni primeri, v katerih je državljanov branilec uspešno pripomogel k njihovi rešitvi.

Neki poljedelec se je tako pritožil, da je sosed pri škropljenju koruznega polja s herbicidi zastrupil njegov vinograd in vrt ter da so žena in otroci zaradi zaužitja teh sredstev zboleli. Državljanov branilec je pritožbo posredoval pristojnim oblastem in le-te so obljubile, da bodo zadevo preučile v širšem merilu ter skušale omejiti nebrzdano rabo škropliv v kmetijstvu.

Več primerov zadeva socialno-zdravstveno plat poklicnega dela. Delavec v avtoličarski okolici se je pritožil nad delodajalcem, ki ni spoštoval osnovnih pravil o varnih delovnih razmerah. Predloženo zdravniško spričevalo je govorilo o težjih duševnih motnjah, tresavi in nerednem srčnem utripu. Urad pokrajinskega zdravnika je na opozorilo državljanovega branilca odgovoril, da je afera že starejšega datuma, da pa je še ni konec zaradi zamud pri ugotavljanju odgovornosti. Zadevo je sedaj vzel v roke deželni urad za zdravstvo.

Neki upokojenec, stooštrotni invalid, je dosegel pri občinski upravi, da so v njegovem domačem kraju namestili avtobusno postajo. Občina je dodelila sredstva, upokojenec pa se sedaj brez težav vozi v bližnje mesto na zdravljenje.

Skupina lovcev, članov občinskega lovskega rezervata v Karniji, je opozorila na surov nastop gozdnih čuvarjev, ki so zalotili njihovega tovaršarja na divjem lovu. Obtoženi lovec sprva ni imel pravice do tehničnega bra-

Zaradi zanemarjanja starih in nastajanja novih problemov

Obeta se nam vroča sindikalna jesen

V Časnikarskem krožku bo jutri ob 10.30 tiskovna konferenca, na kateri bodo predstavniki enotne sindikalne zveze kovinarjev FLM obrazložili, zakaj se bo delavstvo Tržaškega arzenala - Sv. Marka v ponedeljek dopoldne zbralo na javni skupščini. Kot vemo, je v ponedeljek napočila za 120 delovnih moči v arzenalu redna dopolnilna blagajna, glavno vprašanje pa je, kdaj in če se bodo vrnili na delo, kajti oktobra se bo izteklo zadnje naročilo, novih pa od nikoder.

Da bo letošnja jesen v sindikalnem smislu vroča, kot zatrjujejo sami sindikalisti, dokazujejo tudi hude razmere v drugih tržaških obratih. V prvi vrsti velja seveda omeniti Tovarno velikih motorjev pri Boljuncu, v kateri je bilo prav tako v ponedeljek vpisanih v izredno dopolnilno blagajno kar 700 delavcev. Potem je tudi še vedno nerešen problem naftne čistilnice Aquila v Žavljah: njeni u-

pravitelji so že pred časom napovedali, ča bodo ukiniteli rafinerijsko dejavnost in ohranili samo trgovsko, kar pa razumljivo zaposlenim ne more iti v račun. Deželna uprava je menda pripravljena prispevati svoj delež k rešitvi vprašanja, vendar je že nekajkrat naletela na gluha ušesa.

Tudi problem tovarne igralnih kart Modiano je še odprt: ravnateljstvo je sicer preklicalo sklep o odpustih in obljubilo, da bo s pomočjo Združenja industrijcev delovnim močem (pretežno ženskam) skušalo najti novo zaposlitev kje drugje, toda kdaj in kako?

Podobno velja za likvidirano tovarno ženskih najlonk Calza Bloch, kjer je že od maja 1983 okrog 130 zaposlenih (spet pretežno žensk) v dopolnilni blagajni brez ene same delovne ure. Sindikati so ponovno pozvali deželno upravo, naj primerno posreduje, kakor je tudi že obljubila, vprašanje pa je še na slepem tiru.

Lahko bi še nadaljevali, omejimo naj se le na navedbo nekaterih drugih nič manj perečih problemov, okrog katerih se bo prav kmalu zaiskrilo: obnovitev delovne pogodbe za pristanišnike in sedanja afera okrog dodatne prevoznine, ki pomeni težak udarec za dejavnost v luki, dalje sporno vprašanje o preureditvi pokojnin (glede česar je bil včeraj brezkoristen sestanek na ministrstvu za delo) in seveda kočljivo vprašanje vladne stanovanjske politike, ki je med drugim tesno povezano s položajem gradbincev, ki se že dolgo pritožujejo zaradi pomanjkanja dela.

Nov načelnik letečega oddelka tržaške kvesture

Tržaški kvestor je včeraj uradno imenoval Giuseppe Padulano za novega načelnika letečega oddelka tržaške kvesture. Padulano je tako prevzel mesto Sergia Petrosina, ki je vodil ta policijski oddelek celih 18 let, sedaj pa bo načeloval drugemu oddelku tukajšnje kvesture. Zamenjava na vrhu letečega oddelka je bila že od zdavnaj načrtovana, kvestor pa je bil primoran sprejeti to odločitev tudi zaradi težav v zvezi z organizacijo vodilnih kadrov na kvesturi. Giuseppe Padulano je bil dolgo let eden tesnejših sodelavcev Petrosina, tako da je treba to zamenjavo oceniti v znamenju kontinuitete resnega pristopa do dela, ki je v vseh teh letih označeval leteči oddelek tukajšnje kvesture.

● Jutri, 7. t.m., se bo v Dolini sestal tamkajšnji občinski svet. Na dnevnem redu ima številne sklepe redne uprave.

● Tržaška sekcija Amnesty International (Ul. sv. Frančiška 34) sporoča, da bo imela jutri, 7. t.m., svojo prvo srečanje po poletnem premoru. Začetek ob 17. uri.

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded in svak

Bruno Tomasella

Pogreb bo jutri, 7. t.m., ob 10.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na sesljskano pokopališče.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Žalostno vest sporočajo: žena Lidi-ja, hčerki Bruna in Sonja, sestra Alice, vnuki Maura, Tanja, Romina in Erika, Franko in Edi in drugo sorodstvo.

Sesljan, 6. septembra 1984

† Sporočamo žalostno vest, da je umrla

Ivanka Grilanc

iz Saleža št. 11.

Pogreb bo jutri, 7. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče v Zgonik.

Žalujući: sinova Zorko in Janko z družinama.

Zgonik, 6. septembra 1984 (Pogrebno podjetje Zimolo)

Danes in jutri seminar za učitelje

V prostorih Kulturnega doma v Trstu se bo danes in jutri nadaljeval letošnji jubilejni 20. seminar za slovenske šolnike. Predavanja bodo tokrat namenjena učiteljem. Delo bo potekalo istočasno v treh skupinah; program prvega dne se bo drugi dan ponovil, tako da bo vsak udeleženec po svoji izbiri lahko prisostvoval dvema od treh tem.

Na sporedu bodo sledeča predavanja: prof. Jure Gartner, ravnatelj pedagoške šole v Ljubljani, bo govoril o individualizaciji in notranji diferenciaciji pouka v osnovni šoli; »Uvajanje otroka v svet glasbe« in »Metodika dela z otroško plesno skupino« sta temi, ki ju bosta razčlenila prof. Breda Oblak z ljubljanske Pedagoške akademije in prof. Mirko Šlosar s kopskega radia; prof. Janko Strei s Fakultete za telesno kulturo iz Ljubljane pa bo predaval o sodobnih prijemih pri telesni vzgoji otrok v osnovni šoli.

Spomnili se bodo Antonia Marussija

V avditoriju Mednarodnega centra za teoretsko fiziko pri Miramaru se začne v ponedeljek, 10. septembra, zasedanje o troposferi, stratosferi in mezosferi. Ob tej priložnosti bo ravnatelj centra in Nobelov nagrajenec prof. Salam s profesorjema Budinichem in Cookom počastil spomin velikega tržaškega znanstvenika Antonia Marussija, ki ga imajo za očeta moderne geodezije.

Prof. Marussi, ki je diplomiral v matematičnih vedah, se je posvetil izključno proučevanju zemeljskega ustroja in notranjih premikov. Prejel je vrsto laskavih mednarodnih priznanj, a leta 1954 se je z Ardito Desiom udeležil znanstveno-alpinistične odprave na »K2«.

Važno za užitnike socialne pokojnine

Zavod za socialno skrbstvo INPS prične te dni razdeljevati obrazce, na katerih bodo morali užitniki tako imenovane socialne pokojnine najpozneje do 4. oktobra prijaviti predvideni letni dohodek 1984. Navesti bodo morali tako lastni dohodek kot dohodek zakonske družice, pa tudi dohodke od morebitnih državnih obveznih, efektov in podobnih vrednostnih papirjev (BOT, CCT idr.), če ti prekašajo 2 milijona lir na leto.

Kdor ne bo pravočasno izročil dohodkovne prijave, temu INPS ne bo več plačeval socialne pokojnine. Do slednje ima pravico vsakdo, ki je prekosil 65. leto, ki nima ničesar, kar bi bilo podvrženo davkom in čigar zakonska družica ne zasluži več kot 7.899.350 lir na leto.

V zvezi s postavitvijo cestnih tabel

Spetič in Parovel zahtevata pojasnila

Sklep tržaške Občine, ki je prejšnji teden postavila na vzhodnem in na zahodnem Krasu nove cestne tabele samo z italijanskimi napismi, bo verjetno v najkrajšem času odjeknil tudi na seji občinskega sveta. To bosta zahtevala svetovalca Spetič (KPI) in Parovel (Tržaško gibanje), ki sta že pred več kot enim letom (zaman) pozvala župana, naj uprava postavi v okolici dvojezične tabele in naj tako izkaže spoštovanje do tam živečega slovenskega prebivalstva. Župan Richetti ne samo, da ni odgovoril na interpelacijo, ampak je podpisal odlok za postavitev novih (italijanskih) tabel. Z listarskimi zavezniki v občinskem odboru je župan verjetno »spregledal«, da se je lani obvezal, »da bo Občina povsod kjer bo mogoče postavila dvojezične tabele«. Ko je to rekel, so bili melonarji v opoziciji, medtem ko so danes na vodilnih mestih, kar se krepko pozna v odnosu do Slovencev.

● V prejšnjih dneh je pokrajinski odbornik za šport, turizem in prosti čas

Bruno Cavicchioli posegel pri pred-sedniku konzorcija za javne prevoze (ACT) Paolu De Gavardu, v prid majhnih domačih živali. Odbornik Cavicchioli je izrazil prošnjo, da bi bilo dovoljeno občanom vstopiti na avtobuse z najhujšimi domačimi živalmi, kot se je to dogajalo pred leti, na primer na openskem tramvaju.

Knjigarne in papirnice odprte ob ponedeljkih

Knjigarne in papirnice v tržaški občini bodo lahko odprte tudi zadnje tri ponedeljke v septembru in prvi ponedeljek v oktobru. Tržaška Občina je dala lastnikom možnost dodatnega odprtja zaradi velikega povpraševanja ob začetku šolskega leta. Obenem bodo lahko te trgovine v teku šolskega leta začele poslovati z anticipiranim urnikom ob 7.30, pri čemer bo ostal delovni čas (osem ur) nespremenjen.

Zanimivo predavanje etnologa Janeza Bogataja v Boljuncu

Slovinci imamo izredno bogato kulturno dediščino ki pa jo moramo znati tudi pravilno ovrednotiti

V društveni dvorani v prostorih gledališča »France Prešeren« je bilo v torek predavanje na temo »Kaj nam lahko pomeni kulturna dediščina«, ki sta ga skupno organizirala mladinski raziskovalni tabor »Dolina 84« in domače KD »France Prešeren«. Predavatelj je bil mag. Janez Bogataj, sam etnolog in eden izmed mentorjev tokratnega raziskovalnega tabora.

Predavanje je bilo namenjeno domačinom dolinske občine, bilo pa je predvideno, da se ga udeležijo tudi mladi raziskovalci, ki pa so bili prav ob tistem času na razgovoru z dolinskim županom in ravnateljem Dijaškega doma »Srečko Kosovel«, ki tudi gosti letošnje udeležence Edvina Švaba.

Domačini so se vabilu organizatorjev odzvali v lepem številu in tako se potrdili, s kakšno zavzetostjo, zanimanjem, pa tudi s kakšnim navdušenjem sledijo delu letošnjega raziskovalnega tabora, ki poteka v njihovi občini, v glavnem v Boljuncu in v dolini Glinščice. O tem je v začetku povedal nekaj besed tudi predavatelj, ki je izrazil prepričanje, da bo tokratni raziskovalni tabor prav gotovo izredno dobro uspel, prav zaradi velikega sodelovanja domačinov pri delu mladih raziskovalcev, porazdeljenih v kar šest različnih skupin.

V imenu domačega društva je predavatelja pozdravila predsednica Sonja Gregori, nato je sledilo predava-

nje, ki ga je predavatelj obogatil z vrsto prelepih diapozitivov. Opisati to predavanje je zelo težko, ker je bilo treba gledati krasne posnetke prelepe Slovenije iz vseh njenih aspektov, pa pri tem tudi poslušati predavalčev razlago, ki je temeljila na ugotovitvi, da je že zastarelo pojmovanje, ki povezuje kulturo le z izdelki priznanih umetnikov. Nam pomeni kultura vse več ter zajema vse smeri človeške-

ga delovanja, od njegovega bivalnega prostora, do pokrajine, do dela, do vrednotenja naravnih lepote, do vrednotenja starih navad in običajev, starih obrti, do vrednotenja tudi domače kuhinje, pa čipkarstva, sedlarstva, lončarstva, rezbarstva itd.

»Naša Slovenija je tako lepa in bogata, da imamo v njej zbrano vso to bogato kulturno dediščino. Le vrednotiti je ne znamo vedno tako, kot bi

si to služila. Bolje jo znajo ceniti tujci, turisti, ki so že večkrat poudarili, da je Slovenija ena najlepših, pa tudi najbolj gostoljubnih dežel, ki so jih obiskali.« Čuvajmo torej vse to naše bogastvo, ne zametujmo tistega, kar so naši pradedje ustvarili, temveč skušajmo njihovo znanje prenašati v današnjost. To bo potem naš pravilni odnos do naše kulturne dediščine, ki šteje med drugim okrog 170 starih šeg in običajev.«

Naj še povemo, da se mladinski raziskovalni tabor medtem z uspehom nadaljuje, da bodo jutri popoldne na okrogli mizi, nato pa zvečer še s predstavitev opravljene dela v Boljuncu pokazali udeleženci tabora vse opravljeno delo, medtem ko bo v soboto dopoldne v Dijaškem domu v Trstu še končni zaključek tabora, z obveznim slovesom.

Izvedli smo, da so bili tudi tokrat mladi raziskovalci izredno marljivi, da so opravili veliko dela, da so medtem poslušali še vrsto predavanj, med temi predavanji geografa prof. Vladimira Klemenčiča, arheologa Vinka Štribarja, sociologinje Sonje Drobnič, biologinje Damjane Ota, etnologa Janeza Bogataja, včeraj pa sta Aleš Podgornik in Matjaž Kace (sama udeleženca tabora) spregovorila o uporabnosti računalnika za raziskovalno delo. (nl)

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH ŽRTEV

vabi na polaganje vencev na grob Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča danes, 6. septembra, ob 17. uri in na komemoracijo, ki bo v nedeljo, 9. septembra, ob 16. uri pred spomenikom v Bazovici

šolske vesti

Iz varnostnih razlogov je uprava slovenskih šolskih knjig zaprta. Zato prosimo starše in učence, naj ne prihajajo posamezno kupovat knjig na upravo. Po dogovoru z vseni šolami bodo učenci naročili in plačali potrebne učbenike v tajništvo svoje šole. Naknadno pa bodo poverjeniki raznih šol dvignili knjige na upravi in jih razdelili učencem.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek v Trstu obvešča, da je vpisovanje za 5. letnik vsak dan od 10.30 do 12. ure. Rok zapade 8. septembra.

Glasbena matica obvešča, da so popravni izpiti iz teorije in solfeggia v torek, 11. septembra, ob 9. uri na Glasbeni matici, Ul. R. Manna 29.

izleti

SK Devin in SZ Sloga organizirata v nedeljo, 16. t.m., enodnevni avtobusni izlet v Celje na obrtniški sejmen in v Logarsko dolino. Cena izleta s kosilom je 18.000 lir. Za vpis in informacije obrnite se na telefonsko številko 040/226283 - Viktor Stopar in na 040/200494 - Mirko Škabar. Ura odhoda bo javljena pravočasno.

SKD Barkovlje prireja v nedeljo, 16. septembra avtobusni izlet na Belopeška jezera in Dolino Zaizere. Kosilo in družabnost bo v Domu Mangart. Odhod ob 7. uri izpred barkovljanskega poročila. Vpisovanje v društvenih prostorih ob torkih in četrtek od 17. do 19. ure. Za informacije tel. 040/43819.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 6. septembra LJUBA

Sonce vzide ob 6.32 in zatone ob 19.34 — Dolžina dneva 13.02 — Luna vzide ob 18.18 in zatone ob 2.04.

Jutri, PETEK, 7. septembra MARKO

Vreme včeraj: temperatura zraka 24,3 stopinje, zračni tlak 1008,3 mb pada, veter 7 kilometrov na uro zahodnik, vlaga 73-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Samuel Švab, Giancarlo Castiglia, Irene Battistella, Stefano Stibilj, Maria Roberta Stankel, Federico Colizza, Caterina Novelli. UMRLI SO: 41-letna Elzbieta Mroczkowska por. Nowisz, 32-letni Giovanni Antolovic, 87-letni Nicolò Bonifacio, 87-letna Giovanna Bencina vd. Gherlani, 46-letni Luciano Renner, 87-letna Eleonora Barnabà vd. Rusconi, 60-letni I-talo Maiola, 87-letni Giuseppe Brandi, 80-letni Marcello Bernes, 64-letna Elvira Ferenaz vd. Pugliese, 93-letni Iginio Gioseffi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Opčine, Milje (Mazzinijev dvorec) 1. (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Opčine, Milje (Mazzinijev dvorec) 1.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Ide De Lorenzi por. Bogatec daruje Viktorija Kodrič 10.000 lir za vzdrževanje kriškega ljudskega doma.

V spomin na teto Natalijo daruje Olimpija z družino 20.000 lir za SKD Tabor.

E.Fermi

Aranžerji
Programaterji
Finančni izvedenci
Uradniško
knjigovodstvo
Stenografija
in strojepisje
Tajništvo
Slikarstvo

TRST - UL. CORONEO 1
TEL. 732042 - 732423

Literarni, likovni in fotografski natečaj ob 80-letnici SPD Trst

Slovensko planinsko društvo iz Trsta praznuje letos 80-letnico ustanovitve. V okviru proslave, ki jo bo namenilo temu jubileju, razpisuje tudi literarni, likovni in fotografski natečaj za izvirna dela na temo

MED SKALO IN MORJEM

ki naj bi obravnaval prijateljski odnos človeka do naravnega okolja.

Natečaj je namenjen: — vsem ljubiteljem narave; — osnovnošolski mladini; — dijakom nižjih srednjih šol.

Vsaka zgoraj omenjena skupina bo posebej ocenjena in nagrajena.

Literarni natečaj

Prispevki na razpisano temo so lahko v prozi (do 10 tipkanih strani), v poeziji (do 5 pesmi ali ciklus), zbirka anekdot ali esej (do 10 tipkanih strani). Napisani so lahko v knjižni slovenščini ali v narečju. Vsi prispevki morajo biti napisani v 4 izvodih, označeni z geslom, kategorijo, v kateri avtor kandidira (ljubitelji narave, osnovnošolska mladina, nižja srednja šola). V priloženi zapečateni kuverti, označeni z geslom, naj bo avtorjevo ime, priimek, naslov in telefon.

Literarne izdelke bosta ocenjevali dve ločeni komisiji: — literarno komisijo za šolsko mladino sestavljajo: prof. Zora Tavčar, pesnica Ljubka Šorli, časnikar Lojze Abram in prof. Marinka Pertot (SPDT); — literarno komisijo za ljubitelje narave sestavljajo: prof. Josip Tavčar, prof. Pavle Merku, prof. Marija Cenda in inž. Josip Rudež (SPDT).

Likovni natečaj

Risbe in izdelki na razpisano temo so lahko v katerikoli tehniki. Za osnovnošolsko mladino je priporočljiv format A3, za ostale je dovoljen katerikoli format, največji 100x70. Na hrbtni strani risbe ali slike naj bo označeno geslo in kategorija, v kateri avtor kandidira (ljubitelji narave, osnovna šola, nižja srednja šola). V priloženi zapečateni kuverti, označeni z geslom, naj bo avtorjevo ime in priimek, naslov in telefon. Vsak avtor lahko predloži največ tri dela.

Risbe in izdelke bosta ocenjevali dve ločeni komisiji:

— likovno komisijo za šolsko mladino sestavljajo: prof. Magda Tavčar (SPDT), Demetrij Cej in Zora Koren; — likovno komisijo za ljubitelje narave sestavljajo: Milko Bambič (SPDT), inž. Sergij Cesar in Deziderij Švara.

Fotografski natečaj

Fotografski natečaj na razpisano temo ni namenjen osnovnošolski mladini. V obeh navedenih kategorijah se kandidat lahko udeleži natečaja v sledečih tehnikah: — črno-bela fotografija (največ 3 slike ali serija petih, min. format 13x18, max. format 30x40 ali izpeljanke); — barvna fotografija (največ 3 slike ali serija petih, min. format 13x18, max. format 30x40 ali izpeljanke); — diapozitivi ne glede na format (največ 5 diapozitivov).

Vse serije morajo biti označene kot take, slike pa oštevilčene. Udeleženec se lahko istočasno udeleži natečaja v več podkategorijah, vendar morajo biti slike neobjavljene.

Vsi izdelki morajo biti označeni z geslom in s kategorijo, v kateri avtor kandidira (ljubitelji narave, nižja srednja šola). V priloženi zapečateni kuverti, označeni z geslom, naj bo avtorjevo ime, priimek, naslov in telefon.

Izdelke bo ocenila posebna komisija. Komisijo sestavljajo: Janko Furlan (SPDT), Mario Magajna, Aljoša Žerjal in Duilio Vecchiet.

Prispevke za vse tri natečaje zgoraj omenjenih treh kategorij morajo kandidati oddati na sedežu SPDT v Ul. sv. Frančiška 20, tretje nadstropje ali na sedežu ZSSDI (isti naslov, drugo nadstropje) do vključno 30. septembra 1984.

Najboljša dela bodo nagrajena na slavnostni prireditvi ob 80-letnici našega društva. Prireditelj bo poskrbel za objavo oziroma za razstavo najboljših del. Po razstavi bodo lahko udeleženci dvignili svoje prispevke na sedežu društva. Organizator ne prevzema odgovornosti za morebitne poškodbe ali izgube prispevkov.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Ženski pevski zbor I. Grbec iz Škedenja obvešča vse svoje pevke, da je prva vaja v ponedeljek, 10. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih.

KD Lonjer - Katinara in ŠD Adria priredita 8. in 9. t.m. vaško šagro. Oba večera ples z ansamblom Pomlad. V nedeljo, 9. t.m., ob 17. uri koncert godbe na pihala iz Ricmanj.

razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, skupinska grafična razstava.

V občinski galeriji v Palači Costanzi razstavlja slikar Mauro Reggiani.

V galeriji Loža v Kopru bodo v petek, 7. t.m., odprli razstavo risb slikarja Zmaga Jeraja. Predstavili bodo tudi grafično mapo, ki so jo izdale obalne galerije v ediciji »Artes«.

V občinski galeriji v Trstu - Trg Unità - bo od danes, 5. do 12. t.m. razstavljal slikar Guido Menardi.

čestitke

Danes praznuje v Križu rojstni dan ANGEL SEDMAK - JAŠČ. Vse najboljše mu voščijo sosedi iz Gurenege kraja. ANITA in RUDI slavita danes 25-letnico poroke. Še mnoga srečna in zdrava leta jima želijo mama Anica, brat Bruno, sestra Marina z družinami.

Danes praznuje rojstni dan naš SANDOR. Vse naj, naj, naj, mu voščijo prijatelji.

Danes se sreča z Abrahamom BORIS ZOBEČ z Zabračca. Vse najboljše mu želi družina Parovel.

DJEGO in LUIZA

sta se že dolgo od tega zaljubila in končno se za »težak« korak odločila.

Vso srečo v novem skupnem življenju jima želijo vsi domači.

menjalnica

5. 9. 1984

Ameriški dolar	1.800.—
Kanadski dolar	1.370.—
Švicarski frank	735.—
Danska krona	168,50
Norveška krona	212.—
Švedska krona	212.—
Holandski florint	544.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	27,50
Funt sterling	2.320.—
Irski sterling	1.890.—
Nemška marka	615.—
Avstrijski šilling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška dramma	15.—
Debeli dinar	9.—
Drobni dinar	8,70

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA P. FILZI 10 61-448

kino

Ariston 21.00 »Streamers«. Režija Robert Altman.
Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.

Fenice 18.00—22.15 »Io Caligolae«. P. O'Toole, T. A. Savoy. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30—22.15 »Le super bocce da...« Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30—22.10 »Incontri porno non stop«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 15.30—22.10 »Allien«.

Grattacielo 16.30—22.15 »La corsa più pazzia d'America n. 2«.

Mignon 16.30—22.15 »Dimensione violenza«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 16.45—22.00 »Voglie insaziabili«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol 17.00—22.15 »Bachelor party«.

Vittorio Veneto 17.00—22.00 »Terror train«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Lumiere 17.00—22.00 »Il dittatore dello stato libero di Bananas«. Woody Allen.
Radio 15.30—21.30 »AAA... Offresi - Veronique quella porno diva«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alicione 16.00—22.00 »Missing (Scomparso)«. Jack Lemmon.

gledališča

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Sejna dvorana I.
VIDEOKLUB Cankarjevega doma vabi svoje člane v Cankarjev dom 11., 18. in 25. septembra ob 19. uri.

Srednja dvorana
Jutri, 7. septembra ob 11. uri: Ningyo-Nihon-Fudoki, gostovanje lutkovnega gledališča PUK iz Tokia.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
V soboto, 8. t.m., ob 20.30: Bulgakov »Don Kihot«. Predstava za red premiera in izven v Kanalu na Soči.

Predvečerje velike dvorane
Od 10. do 14. t.m. od 9. do 12. ter od 15. do 18. ure: vpisovanje zelene abonmaja Simfonikov RTV Ljubljana na 1984/85 in zborovskega abonmaja ter za modri abonma II.

razna obvestila

Glasbena matica obvešča, da je vpisovanje novih gojencev od 3. do 11. septembra od 8.30 do 12. ure na sedežu šole, Ul. R. Manna 29. Tel. 040/418605.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

PRODAM veliko kosilnico Valpadana. Tel. 040/228547.

IŠČENJE knjige za prvi razred znanstvenega liceja F. Prešeren. Tel. 040/753938 po 20. uri.

OSMICO je odprl v Sabljicah Virgil Radetič.

OSMICO je odprl v Zgoniku št. 34 Stan-ko Milič. Toči belo vino in teran.

PRODAM prikolico Rolle Europ 36, letnik 1981 v izredno dobrem stanju. Tel. 040/280885 v večernih urah.

PRODAM Volkswagen, letnik 1984 v dobrem stanju. Tel. 040/228390.

PRODAM hišo z dvoriščem in 400 kv. m zazidljivim vrtom v Dolini. Tel. 040/228390.

IVANA PERTOT obvešča, da je prevzela trgovino g. Stanka Kosmine v Nabrežini.

OSMICO je odprl v Križu št. 44. Rudi Košuta. Toči belo in črno vino.

MIZAR opravlja razna popravila in obnavlja pohištvo. Tel. 040/228183.

PRODAM zazidljivo zemljišče 1.600 kv. m v Zgoniku. Tel. 040/229250 v večernih urah.

OSMICO je odprl Josip Gruden iz Samatorce 6/A. Toči belo vino in teran. ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

ženska in njena stvarnost

Naj samoupravni socializem
gradi le »močnejša polovica«?

O tem, kakšna naj bi bila vloga ženske v današnji družbi, se v tej rubriki največ piše, saj je pravzaprav rubrika sama namenjena prvenstveno prav razglabljanju o tem vprašanju. Dokaz, da se o vprašnju ne razpravlja preveč, kot bi mogoče trdili kritični ocenjevalci »prepogostih in pre-gostobesednih razprav o ženski problematiki«, so nenehne polemike, ki se na to temo porajajo domala v vseh državah. Tudi v tistih, za katere bi lahko mislili, da so problem vsaj odkrito in pošteno načele, če že ne rešile.

V mislim imam Slovenijo, kjer so zadnje čase iz ženskih vrst prišle precej ostre kritike na nekatere »uradne poglede na vlogo družine in ženske v njej«. Najpomembnejši uradni dokument, ki po mnenju številnih žensk zasluži precejšnje in odločne kritične pripombe je »Analiza razvojnih možnosti v obdobju 1986-1995-2000«, točneje VI. poglavje, ki nosi naslov »socialni razvoj«. Zaradi mnenj in pogledov, ki jih omenjeni dokument prinaša in jim daje veljavo, sta nazadnje posredno preko strani revije »Jana« polemizirala tudi Tilka Blaha in Matjaž Hanžek. Pravzaprav je revija v enih zadnjih številkih (za ljubitelje natančnosti naj povemo, da je bila to letošnja trideseta številka) objavila daljši razgovor s »skojevko, novinarko in učiteljico Tilko Blaha«, kot jo je sama predstavila.

Tilka Blaha, sedaj že v pokoju, pa je maja letos dobila najvišje jugoslovansko priznanje, diplomu »Djuro Salaj«, kot posebno družbeno priznanje za izredne rezultate pri izobraževanju delavcev. V dolgem intervjuju, ki je nekako dal prerez skozi njeno življenjsko pot, se je Tilka Blaha seveda zaustavila tudi ob ženskem vprašanju, kateremu je vedno namenjala veliko pozornost. Čeprav je citat iz razgovora precej dolg, ga je vredno objaviti v celoti. Ko govori o povojnem obdobju reče med drugim: »Standard, ki ga je Slovenija dosegla po osvoboditvi, je nesporno neposredno pogojen z izredno zaposlenostjo, v kateri ženske igrajo pomembno vlogo. Naj bi samoupravni socializem zdaj gradila samo »močnejša« polovica prebivalstva?»

In sedaj odstavek, ki je sprožil polemiko: »Pamet in sposobnost nista in ne moreta biti razdeljena po spolih. Vsi, tako ženske kot moški, naj bi imeli enake možnosti. Seveda pa ostaja odprt problem, kako omogočiti, da bi se delo in materinstvo ujela. Kriza ponovno razpihuje konflikt. Celo v uradnih dokumentih imamo že predloge, ki ženske potiskajo nazaj k štedilniku, v podrejeno vlogo, kakor da smo pozabili na ves družbeni razvoj in zadnjih štiridesetih letih. V teh predlogih so združene najrazličnejše težnje, ki skušajo po bližnji rešiti problem nezaposlenosti, družbene režije in še česa. Te sile se pojavljajo od tehnobirokratskih struktur, do katoliške cerkve in razglašajo vrnitev matere k družinskemu ognjišču za nekaj povsem normalnega in zveličanega, s čimer naj bi pobili dve ali tri muhe na en mah. Stvari seveda še zdaleč niso tako preproste. Družina stare funkcije praktično ne more več imeti, ne more več otroku v celoti dajati delovnih navad, ga vzgajati in socializirati.«

Na izvajanje Tilke Blaha in tudi na stališča, ki jih je zavzel Svet za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk, ki mu je predsedovala intervjuvanka, je v letošnji 35. številki »Jane« odgovoril Matjaž Hanžek, ki je, kot se je sam izrazil »seden od krivcev, da so se te tehnokratske in klerikalne ideje prebile celo v uradne dokumente. Sam predlaga, da bi najprej objavili citat iz kritizirane Analize, seveda citat, ki se nanaša na družino.« Osmisliti in dopolniti bi morali vlogo družine, čeprav se za radi visoke stopnje zaposlenosti žena in način življenja vedno bolj krči na svoje osnovne sestavne dele... Bistvo družine je tesna medsebojna povezava njenih članov, ki pa se vzdržuje predvsem, če družina prebije več časa skupaj. To je še posebej pomembno v času otrokove najzgodnejše mladosti, ko na njegov razvoj najbolj vpliva individualna družinska vzgoja;... Kljub v tem zadnjih letih vedno boljši institucionalizirani skrbi za otroke (...), bo moral družina v večji meri igrati vlogo primarnega socializatorja. Predvsem zaradi navedenih razlogov bi bilo potrebno enemu od staršev vsaj v predšolskem obdobju njihovih otrok postopno omogočiti delo v krejšem delovnem času. Družina pa bo morala ohraniti produkcijsko vlogo za nekatere storitve (npr. prehrana), vlogo primarnega vzgojitelja in obenem vnesti več priložnosti delovanja, samostojnosti, samoorganiziranja ter poudariti pomen spoštovanja in samoizraževanja osebnosti.

Matjaž Hanžek v svojem dolgem prispevku trdi, da v citiranem odstavku ni nič takega, ki bi opravičevalo oceno Tilke Blaha. Mišljena sta namreč, pravi Hanžek, oba starša; hkrati ne misli zanikati vrednosti družbene skrbi za otroke, vendar pa meni, da se vse le s podružbljanjem in usmerjanjem ne da rešiti. Veliko Hanžek razmišlja o težnji po enakosti »vedno in nujno«, ki zna povzročiti največje in neupravičene razlike. Skrb, ki je naravnana na povprečje, pa tudi ne more zadovoljiti vseh posameznikov: privilegirane startne položaje otrok (o tem vprašanju se je izrekel tudi prej omenjeni Svet) pa je treba odpraviti, pravi Hanžek, z drugačnimi ukrepi.

Nedvomno je vprašanje zapleteno, kot je dejala tudi T. Blaha, predvsem pa povleče za sabo veliko drugih problemov, ki so že sami zase pereči.

Fotografije o odnosu
med človekom in naravo

V izolski galeriji »Alga« je na ogled zanimiva fotografska razstava Dore Benčič iz Isole, ki je po poklicu fotograf. Dela, ki jih tokrat razstavlja pa ne sodijo v njeno profesionalno področje, pač pa v njen intimni svet otrok, v njen ciklus, ki zajema relacijo človek-narava in pomeni njeno vizijo življenja in sveta.

Večni izziv in spodbuda je zanjo istrska arhitektura in pejsaž, morje in njegove razsežnosti, velikokrat tudi človek z mnogimi izrazi svojega bivanja. Čeprav je dosegla visoko raven pri portretni fotografiji, velja poudariti, da je Dora Benčič mojster (predvsem) črno-bele fotografije kar prihaja do izraza predvsem pri arhitekturnih in krajinskih posnetkih.

V njenem fotografskem opusu po kvaliteti izstopajo istrski motivi. Polnoma statični posnetki propadajočih ali razpadlih hiš in arhitekturnih elementov ubujajo nostalgije spomine na preteklost istrskih krajev, ljudi in minutih časov. S ponavljanjem podob admirajočega starega sveta vasi Benčičeva poudarja bežni trenutek minljivosti vaškega okolja. S ponavljanjem svojega pogleda (ki pa ni enolično), z nizanjanjem predmetov in krajin v atmosferi polmraka prihajajoča večera nas umetnica opozarja na samo pozabljanje in hkrati budi željo po ohranitvi kmečkega življenja in običajev, ki nezadržno tonejo v pozabo.

SLAVKO GABERC

Benčičeva uporablja klasičen način fotografskega izražanja (ki je tehnično dovršeno) pri katerem prevladujejo črno-beli kontrasti. Za njeno tehniko je značilen tudi razpon od beline, sivine do črnine, ki najbolj poudarja utrip danega trenutka. Ustvarjalno pomeni njena črno-bela fotografija prevajanje barvnih vtisov v nevtrarno črno-belo-sivo totalno lestvico in izražanje slikovne vsebine s sredstvi likovne kompozicije.

Fotografija je kot vizualni medij postala eden od temeljev sodobne družbe, saj omogoča izobraževanje, osveščanje, ohranjanje narodne samobitnosti, kulturnih in drugih vrednot. Umetniško delo nastaja kot posledica ustvarjalnega hotenja posameznika znotraj odrejenega družbenoekonomskega okvira in kot posledica njegovega aktivnega odnosa do družbenega okolja. To v polni meri velja tudi za ustvarjalnost Dore Benčič, ki se s svojim fotografskim opusom lahko enakovredno kosa z nekaterimi bolj ali manj uveljavljenimi izolskimi ustvarjalci umetniške fotografije, kot so npr. Sergio Gobbo, Luciano Kleva, Goran Filipi ali Vladimir Bernetič. Prav zato tudi v prihodnje pričakujemo njeno uspešno umetniško ustvarjanje, ki bo nedvomno obogatilo kulturni utrip na slovenski Obali.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 - 11.45 Televideo
- 13.00 Poletni maraton
- 13.30 Dnevnik 1
- 13.45 Ballata di un soldato - film
- 15.10 Avventure, disavventure e amori di Nero, cane di leva - risanke
- 15.25 Tarzan e i trafficanti di armi
- 17.00 Il ritorno del santo - TV film
- 17.50 Il fedele Patrash - risanke
- 18.10 Trije nečaki in majordom - TV film
- 18.34 Bambole, non c'è una lira - 4. del
- 19.40 Almanah in vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Colosseum - 12. nadaljevanje
- 21.30 L'allegria fattoria - film
- Igrajo Judy Garland, Gene Kelly, Eddie Bracken
- 22.20 Dnevnik
- 22.25 Drugi del filma
- 23.30 Dnevnik in vremenske razmere

Drugi kanal

- 10.00 - 11.45 Televideo
- 13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri

Tretji kanal

- 13.15 Due e simpatia - nadaljevanka dneva
- 14.10 Questestate - Kviz, glasba, filmi
- 17.05 Assassinio sul treno - film
- 18.30 Športna poročila
- 18.40 Lady madama - TV film
- 19.45 Dnevnik
- 20.30 Spie a Stoccolma - nadaljevanka
- 21.45 Che si beve stasera?
- 22.40 Dnevnik 2 - večerne vesti
- Ob koncu dnevnik - zadnje vesti
- 11.45 - 13.00 Televideo
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.20 Mack Sennett, La passione comica - 4. del
- 20.00 Sola in vzgoja - Il continente guida
- 20.30 Filmski bienale '84
- 21.15 Dnevnik 3
- 21.40 Kamera in spomin
- 21.50 F come falso - film
- Igrajo Orson Welles, Paul Stewart, Laurence Harvey
- 23.15 Il teatro del fuoco - 1. del
- 23.45 Speciale Orecchiochio s Talk Talk - glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 17.35 Poročila
- 17.40 Trapollo HH 33: Aprilski larifari - mladinska nadaljevanka
- 18.25 Zaslavski obzorik
- 18.40 Čas, ki živi: V partizanski zasedi
- 19.10 Risanka
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik I
- 20.00 Tehnik
- 21.05 Martin Luther - nadaljevanka
- 22.35 Dnevnik II

Koper

- 14.00in 16.30 Odprta meja

V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti:

- GORICA — Vinogradništvo
- TRST — Nov kongresni center
- TRST — Razstava Maura Reggiani
- 17.00 Poročila
- 17.05 TV šola - dokumentarna oddaja iz serije Kozmos

Zagreb

- 15.40 Videostrani
- 15.50 Poročila
- 15.55 Zajec s petimi nogami
- 16.25 Nogomet: Željezničar - Radnički
- 18.15 TV koledar
- 18.25 Kronika občine Split
- 18.45 Portret glasbenikov
- 20.00 Politični magazin
- 21.05 Gledališče v hiši - humoristična serija
- 22.00 Dnevnik

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Alice - TV film
- 9.00 Phyllis - TV film
- 9.30 Una vita da vivere - nadalj
- 10.30 Il piacere della sua compagnia - filmska komedija
- Igrata Fred Astaire in Debbie Reynolds
- 12.00 I Jefferson - TV film
- 12.25 Lou Grant - TV film
- 13.25 Sentieri - nadaljevanka
- 14.25 General Hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere - nadaljevanka
- 16.25 Mary Tyler Moore - TV film
- 17.00 Hazzard - TV film
- 18.00 Tarzan - TV film
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Baretta - TV film
- 20.25 Festivalbar - DeeJay star - spektakel
- 23.00 I Jefferson - TV film
- 23.30 Šport - košarka

RETEQUATTRO

- 8.30 I superamici - risanke
- 9.15 Aspettando il ritorno di papà - risanke
- 9.30 Giatrus - risanke
- 10.10 Giorno dopo giorno - TV film
- 10.50 Fantasilandia - TV film
- 11.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 12.15 Scooby Doo - risanke
- 12.40 Star Blazers - risanke
- 13.10 ProntoVideo
- 13.30 Fiore selvaggio - TV novela
- 14.15 Giorno dopo giorno - TV film
- 14.45 Madame Bovary - film
- Igrata Jennifer Jones in James Mason
- 17.00 Scooby Doo - risanke
- 17.30 Giatrus - risanke
- 18.00 Truck driver - TV film
- 18.50 Tre cuori in affitto - TV film
- 19.25 Chips - TV film
- 20.25 Charlie's Angels - TV film
- 21.30 I giorni del padrino - nadalj.
- 23.00 Quincy - TV film
- 24.00 Linea rossa 7000 - film - drama
- Igra James Caan

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 Gli innamorati - filmska komedija
- 11.30 Maude - TV film

RADIO

RADIO TRST A

7.30, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mozaik. Rekreacije, koristni nasveti, bolj ali manj literarni sestavki v pisanem spletu glasbenozabavnih melodij in pesmi; 8.20 Turizem; 8.45 Konjiček za vsakogar; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Črtica; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: Andrej Capuder: »Rapsodija 20«; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Tri slovenske sestre: 130 let Družbe sv. Mohorja; 16.00 Festival slovenske popevke v Trstu v letih 1963-64 - vmes: Glasbeni listi; 17.10 Klasični album: Ludwig van Beethoven: Fidelio, opera v dveh dejanjih.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Cestne razmere; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper: med glasbo: Objave, EP; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna Radia Koper; 15.15 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Pogovor o... gospodarskem položaju solkanske elektrarne; 17.33 Pesmi in plesi narodov sveta: Romunija; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 7.45 Glasbena oddaja; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Dalla tua parte; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbena popoldne; 14.45 Edig Galletti; 16.00 Jugoslavija — vse o počitnicah; 18.00 Bazar jugoslovanske glasbe; 18.45 Crisignana: flavtisti na specializaciji; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Iz Benetk - film; 11.00 Radijska priredba; 11.20 Master - glasbena oddaja; 15.00 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Il Pagione; 18.00 Zeleni val; 18.05 1924 - 1984: 60 let radia v Italiji; 18.28 Večerna glasba; 19.15 Verska oddaja; 19.20 Na naših trgih; 19.27 Audiobox desertum - spazio multicode; 20.00 Radijska priredba; 22.45 Autoradio flash; 22.50 Glasbeni interval; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.00 Sola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Ritratto di giovane donna - radijska priredba; 9.10 Vacanza premio; 10.30 Ma che vuoi?; La luna?; 12.10 Deželni program; 15.24 Estate attenti - glasba; 19.00 Arcobaleno - glasba; 19.50 Sola in vzgoja - Fiaba e folklore; 20.10 Halzapoppin radiodue - spektakel; 21.00 Canta uomo cantati; 22.50 Radiodue - jazz - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 21.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.5 Dobro jutro otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce (Ljudske v izvedbi otroških in mladinskih zborov); 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za; 1.05 Ali poznate?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Zname melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce, Dukas: Črnašolec, Kozina: Bela krajina; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studia ob 17.00 - glasba; 18.00 Radioteka; 18.30 Z lepimi melodijami Fritz Kreiserja (Miklos Szenthelvi - violina, Judith Szenthelvi - klavir); 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Minute z ansambli Atija Sossa; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napovedi; 21.05 Literarni večer, Slovenski prevajalci - IX: Radojka Vrančič; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni noćturno.

TELEPADOVA

- 15.00 Lancer - TV film
- 16.00 Cara a cara - TV film
- 17.00 Star Trek - TV film
- 18.00 Sam, ragazzo del West - risanke
- 18.30 Mechander robot - risanke
- 19.00 Yattaman - risanke
- 19.30 Mama Linda - TV film
- 20.20 Anche i ricchi piangono - TV film
- 21.20 Corruzione al palazzo di giustizia - film
- Poliziotto di quartiere - TV film
- Al di sopra di ogni sospetto - film

TRIVENETA

- 15.00 Dieci bianchi uccisi da un piccolo indiano - film
- 16.30 Sloane - TV film
- 17.30 Risanke
- 18.30 Sloane - TV film
- 19.30 Edgar Wallace - TV film
- 20.30 Che donna, ragazzi! - filmska komedija
- 22.00 Investigatori associati - TV film
- 22.30 Rassegna di tappeti

TELEFRIULI

- 15.45 La storia di Wanda - film
- 17.15 Starzinger - risanke
- 17.50 Angie girl - risanke
- 18.15 Cara a cara - TV film
- 20.00 L'ora di Hitchcock - TV film
- 21.00 Vesti v nemškem jeziku
- 21.30 Il cacciatore di taglie - film
- 23.30 Il pugnale misterioso - film

Včeraj spet poskusno prižgali peč upepeljevalnika pri Sovodnjah

Rekonstrukcija upepeljevalnika sme- ti pri Sovodnjah je v glavnem za- ključena. Predvidoma bo naprava pričela spet redno delovati že v pri- hodnjem tednu, seveda kolikor bo poskusno obratovanje dalo zadovo- ljive rezultate. Včeraj so ponovno

prižgali, poskusno seveda, veliko peč, in se je prvič pokadilo iz novega, okrog 40 metrov visokega dimnika, ki so ga zgradili iz železobetona, poleg starega in povsem dotrajanega dim- nika, ki je zadnja leta povzročal vr- sto nevšečnosti. Zaradi sesedanja saj in prahu so bili protesti občanov, ki stanujejo v neposredni bližini obje- kta, vse glasnejši. Tako je padla od- ločitev o rekonstrukciji.

Z dograditvijo novega dimnika, ki je približno za tretjino višji kakor prejšnji, naj bi bile povsem odstra- njene nevšečnosti v zvezi s seseda- njem saj in prahu, dim pa bodo zračni tokovi, prav zaradi višine, znatno hitreje razpršili.

Višji dimnik je bilo mogoče zgra- diti, ker so medtem odpadle služ- nosti zaradi neposredne bližine leta- lišča.

Upepeljevalnik, kjer je v začetku lanskega leta prišlo nekajkrat tudi do hujših okvar in prekinitev dejav- nosti, je od sredine lanskega leta delal le z omejeno zmogljivostjo, zadnjih nekaj mesecev pa so morali peč, zaradi gradnje novega dimnika in rekonstrukcije drugih naprav, po- vsem ugasiti. Odpadke iz goriške ob- čine so ta čas preusmerili v Mora- ro, kjer tudi imajo podobno napravo. Pravzaprav jih bodo tja še vozili, dokler objekt na meji med goriško in sovodensko občino ne bo pričel delati s polno zmogljivostjo. Upe-

peljevalnika v Moraru se ta čas po- služujejo tudi nekatere druge manj- še občine, med temi tudi najbližja sovodenska.

Skupščina članov konzorcija čebelarjev

V Gradišču, na področnem sedežu deželne ustanove za razvoj kmetij- stva, bo jutri ob 18.30 letna skupšči- na članov čebelarskega konzorcija. Ocenili bodo dejavnost v letu 1983 ter se dogovorili o nalogah v tekočem in prihodnjem letu, zlasti še kar zadeva boj proti varozi, zajedavcu, ki je v zadnjih letih uničil skoraj tretjino če- beljih družin v pokrajini.

Razpravljali bodo tudi o pripravi na mednarodno strokovno srečanje če- belarjev, ki bo tudi letos ob prilož- nosti sejma kmetijskih strojev in o- preme.

šolske vesti

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek v Trstu obvešča, da je vpisovanje za 5. letnik vsak dan od 10.30 do 12. ure. Rok zapade 8. sep- tembra.

Dobra koncerta Guccinija in Esposita

Več kot pet tisoč mladih se je v ne- deljo zvečer zbralo v Krminu na kon- certu znanega italijanskega kantav- torja Francesca Guccinija. 44-letni kantavtor iz Modene je prisotne, po- leg mladih in vrjakov, je bilo veliko trideset in štirideset letnikov, navdu- šil z zares pestrim koncertom. Tega je kot običajno otvoril s pesmijo »Can- zone per un'amica« ter nadaljeval s starimi in novjšimi pesmi, vmes ka- terih se je pogovarjal s publiko in spil kozarček briškega vina.

Prava poslastica za ljubitelje itali- janske avtorske pesmi so bile starej- še pesmi »Asia«, »La canzone della bambina portoghese«, »Vedi cara«, »Incontro«, »Il vecchio e il bambino« in druge, katerih besedila so še danes sodobna. Novost teh pesmi je bila v glasbeni spremljavi, neke vrste rock- jazz, za katero so poskrbeli birči član skupine Area Ares Tavalazzi, bas, Le- le Barbieri, bobni, Antonio Marango- lo, sax, ter dolgoletna Guccinijeva sodelavca Vince Tempera, klavir, in Flaco Biondini, kitara. S tem je Guc- cini pokazal, da zna poleg izredno le- pih in čustvenih besedil, sam pravi da je za »učitelja« imel ameriškega songwriterja Paul Simona, napisati tudi zelo rafinirano glasbeno spreml- javo. Pravo navdušenje je zavladalo ko je zapel »Venezia«, prvi biser av- torske pesmi kjer zelo lepo opisuje propad Benetk kot mesto, in ob za- ključni pesmi »La locomotiva«.

Med koncertom je prišlo tudi do protesta radikalcev in anarhistov, češ da kaj Guccini nastopa na militari- stičnih manifestacijah, ki jih sama občina podpira. Na razgovoru po kon- certu pa nam je sam Guccini pove-

dal, da je prišel na ta koncert, da bi vokalno raje njega poslušali kakor pa druge lahke popevke ter da samo be- sedilo pesmi »Auschwitz« odraža nje- govo stališče do militarizma.

Naj povemo še, da bo v kratkem iz- šla nova dvojna plošča posneta v ži- vo, kjer so stare pesmi na novo gla- sbeno opremljene.

Veliko navdušenje je vladalo tudi v terek v Gradišču, kjer je nastopil znani perkusionist Tony Esposito. Po dolgoletnem sodelovanju z drugimi avtorji nastopa Tony že nekaj let sam. Koncert je bil na zares dobri ravni, hvala tudi zelo uigrani skupini, kjer so izstopale kar tri klavijature, pred- vsem pa Remo Licastro in Nico Gae- ta. Zaigral je v glavnem pesmi iz zadnjih dveh plošč »Tamburo« ter »Il grande esploratore«, katere so pre- ko dvatisoč prisotnih spremljali s ploskanjem in plesanjem. Najbolj u- spešne so bile »Papaya«, »Simba de Ammon« ter zmagovalka Saint Vin- cent Estate '84 »Kalimba de luna«. Esposito je zares dobro zaigral na raznovrstnih tolkalah, s katerimi se on pogovarja s poslušalci in zelo dobro spaja afriške, latinskoame- riške in neapeljske ritme. (al.)

V tržiški občini milijoni družbe ENEL

Tržiška občina bo od državne elek- trične družbe ENEL dobila 850 mili- jonov lir letno kot prispevek, ki ga predvideva lani v parlamentu izgla- sovan zakon o prispevkih tistim obči- nam, na ozemlju katerih so termoelek- trarne, ki uporabljajo trda goriva. Kot je znano, uporabljajo v Trziču pre- mog. Tržiška občina bo prva v Italiji, ki bo dobila ta prispevek.

Pogodbo so že podpisali na tr- žiškem županstvu. Denar bodo morali porabiti bodisi za urejanje naprav za ekološko ohranitev okolja, kot tudi na sociogospodarskem področju. Ni še znano, ali bodo kapacitete sedanje ter- mcentralne povečali, kar bi najbrž povečalo letni prispevek električne družbe.

Zastopniki ENEL pa so sporočili, da so se že lotili obnove štiri- rihih malih električnih central, ki so na namakalnem kanalu De Dottori, ki dovaja iz Zagraja v Trziški zaliv vo- do iz Soče. Za vsako teh malih central bodo porabili po eno milijardo in pol lir. Energijo naj bi pričeli pridobiva- ti čez leto in pol dni. Te centrale niso delovale dolgo vrsto let, odkar se je ENEL vrnil na gradnjo termocentral na nafto. V času, ko je treba štediti, pa so se spomnili, da imajo tudi te centrale, ki bodo dajale ceno elek- trično energijo.

Sporazum o izvajanju kolektivne pogodbe za uslužbenca KZE

Pred kratkim je bil vendarle dose- žen sporazum med upravnim odborom goriške KZE ter sindikalno zvezo CG IL - CISL - UIL glede izvajanja nove delovne pogodbe, zlasti kar zadeva nadurno delo in izvajanje dežurne slu- žbe. Novo srečanje med predstavniki sindikalne zveze in KZE je napoveda- no za 18. september. V prihodnjih dneh bodo z vsebino sporazuma seznanili uslužbenca vseh zdravstvenih ustanov.

obvestila

Šola Glasbene matice v Gorici ob- vešča, da bo vpisovanje v šolsko le- to 1984/85 v Doberdolu danes od 16. do 18. ure na sedežu KD Jezero, v So- vodnjah pa jutri, 7. t.m., od 16. do 18. ure v Kulturnem domu.

koncerti

V okviru kulturnega sodelovanja med Gorico in Novo Gorico bo jutri ob 20. uri nastopil v Avditoriju v Ul. Roma slovenski pianist Benjamin Šaver. Vstop je brezplačen.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Carmen story«. Režija Carlos Saura.
VITTORIA 17.30—22.00 »Ansia eroti- ca«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Cristiana F.: Noi i ragazzi dello zoo di Berlino«. Pre- povedan mladini pod 14. letom.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 »No stop«.

Nova Gorica in okolica

KULTURNI DOM (Pula po Puli 84): 20.30 »Nobeno sonce«. Režija Janez Kavcic.
SGČA 18.30 »Noi zaporniki«. SVOBODA 20.30 »Črni pesek«. DESKLE Danes zaprto.

Ukinitev posebnih ugodnosti na področju socialnega varstva?

Do pred nedavnim sta goriška in tržaška pokrajina bili deležni neka- terih privilegijev na področju social- ne varnosti. Na razliko od drugih ita- lijanskih pokrajin je namreč pri nas veljal še kraljevi odlok iz leta 1925, ki je predvsem glede zavarovanja za primer bolezni vseboval nekatera, za delavce ugodnejša določila, kot pa sedanja zakonodaja.

Na podlagi točnih navodil s stra- ni pristojnih ministrstev bo sedaj za- vod INPS izenačil usluge v naših dveh pokrajinah, z uslugami, ki so jih deležni delavci v ostalem delu Itali- je. Najbolj izrazita razlika bo v tem, da v primeru bolezni odškodnine za čas bolovanja ne bodo več izplače- vali za 180 zaporednih dni, ampak za skupnih 180 dni v letu, včevši ne- delje in praznike.

V zvezi s to spremembo je sindi- kalna zveza CGIL - CISL - UIL izdala tiskovno poročilo v katerem se zav- zema za ohranitev dosedanje zakon- ske ureditve za goriško in tržaško po- krajino. V nasprotjem primeru, ugo- tavljajo sindikati, bi izničili že pri- dobljene pravice delavcev, na kate- rih je marsikdaj slonelo odgovorno zadržanje sindikatov in delavcev v teh zadnjih letih. Sindikati tudi najav- ljajo, da so zaprosili za srečanje ta-

ko ministrstvo za delo kot vsedrjavno vodstvo INPS, da bi proučili možno- sti ohranitve dosedanjih posebnih do- ločil za goriško in tržaško pokrajino.

Praznik krvodajalcev sovodenske sekcije

Člani sovodenske sekcije društva prostovoljnih krvodajalcev pripravlja- jo v nedeljo, 9. t.m., vsakoletni praz- nik. Prireditve bo tokrat v Gabrjah in bo združena s slovesnostjo ob od- prtu sedeža društva, ki so ga ure- dili v poslopju, kjer so tudi prostori KD Skala.

Prireditve se bo odvijala v dopol- danskem času. Ob 9.45 se bodo ude- leženci zbrali pri vodnjaku v Gabr- jah, ob 10. uri bo maša na prostem, ob 10.45 bodo krvodajalci v spredu ter ob zvokih godbe na pihala iz Vi- leša odšli pred partizanski spomenik in položili venec. Ob 11. uri je napo- vedan kratak kulturni spored in podel- itev priznanj. Društvo obenem z va- bilom za množično udeležbo na nedel- skem prazniku, naproša člane in pri- jatelje, da bi priskočili na pomoč s prostovoljnim delom, da bo priredi- tev kar najbolj uspela.

Več turističnega prometa ob zmanjšanju maloobmejnega

Tudi v mesecu avgustu so zabe- ležili dokaj živahen promet preko go- riških mejnih prehodov. Kot že nekaj- krat v prejšnjih mesecih so namreč zopet našli več kot pol milijona prehodov, kar predstavlja dokaj vi- soko povprečje. Iz podatkov, ki nam jih je posredovala obmejna policija, namreč izhaja, da je v obe smeri prekoračilo mejo 521 tisoč 754 ljudi.

Iz razčlenjenih podatkov o medna- rodnem (s potnim listom) in malo- obmejnem prometu (s prepustnico) izhaja sezonska značilnost prometa v prejšnjem mesecu. Izrazito se je namreč povečalo število prehodov me- je s potnim listom, manj pa je bilo prehodov s prepustnicami, še po- sebno s strani jugoslovanskih držav- ljanov. Delno so k temu podatku gotovo prispevali dopusti v števil- nih trgovinah in nizka kotacija di- narja ob koncu meseca.

Mednarodni promet se je povečal tako s strani italijanskih kot tujih državljanov. Avgusta so na goriških mejnih prehodih našli 85 tisoč ita- lijanskih in 56 tisoč tujih državlja- nov s potnim listom. Zanimivo je morda to, da je v tujino potovalo 47 tisoč italijanskih državljanov, vr- nilo pa se jih je 10 tisoč manj. To pomeni, da se mnogi še niso vrnili

z dopusta v sosedni državi. S pre- pustnico je šlo v obe smeri čez me- jo 211 tisoč italijanskih in 169 tisoč jugoslovanskih državljanov. Če je za prve ta podatek nekako v skladu s povprečjem prejšnjih mesecev, se pri drugih pozna občutno zmanjša- nje števila prehodov.

Predpisi za avtoprevoznike

Goriška zveza obrtnikov obvešča vse avtoprevoznike, da je bil v u- radnem listu republike z dne 18. avgusta letos objavljen zakon štev. 467, ki določa predpise za obrtnike - avtoprevoznike. Gre za podporo v slučaju prisilne ustavitve tovornjaka, za zavarovanje v slučaju voženj v tujino, kot tudi povišek denarnih ka- zni za tiste avtoprevoznike, ki ni- majo v redu vseh potovalnih papir- jev. Podobna pojasnila dobijo avto- prevozniki na sedežih goriškega zdru- ženja obrtnikov v Gorici, Gradišču in Krminu.

Tri leta čakajo na izplačilo osebnih dohodkov

O številnih, še zmeraj nerešenih vprašanjih glede izplačila osebnih dohodkov in odpravnine, so razprav- ljali na skupščini delavcev gradbe- nega podjetja Tavagnacco. Podjetje je že pred tremi leti bankrotiralo, vendar poteka likvidacijski postopek zelo počasi, tako počasi, da delavci še danes čakajo na izplačilo dohodkov, ki jim pripadajo. V podjetju je bilo, pred stečajem, zaposlenih okrog 25 delavcev in uradnikov.

Skorajšnja zapadlost roka literarnega natečaja

Goriška sekcija Italijanskega al- pinističnega kluba (CAI) opozarja na skorajšnja zapadlost roka literar- nega natečaja, ki je bil razpisan v počastitev spomina prof. Emilia Mu- litscha, ob 20-letnici njegove smrti. Članek ali serija člankov o različnih aspektih doline Soče naj bi bila ob- javljena v razdobju od 1. julija 1983 do 30. septembra 1984.

Za natečaj pridejo v poštev tudi članki, objavljeni v drugih jezikih, le da morajo avtorji, do 31. okto- bra letos dostaviti zadevno gradivo (originalne in prevod) goriški sekciji CAI - UL. Rossini 13. Avtorja naj- boljšega prispevka bodo nagradili. Denarna nagrada, ki jo daje na raz- pologo družina Mulitsch znaša 300 tisoč lir.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Al Redentore, Ul. Fratelli Rosselli, tel. 72340.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasan, Corso Italia 10, tel. 84576

Potrjena za ponedeljek stavka gasilcev goriškega poveljstva

Goriški gasilci so potrdili stavko, ki so jo pred dvema tednoma okli- cali za ponedeljek, 10. septembra. Kot smo že tedaj poročali bo tra- jala stavka od 8. ure do 14.40. Za- jela bo vseh 147 gasilcev v goriš- ki pokrajini, torej poleg osebja cen- tralnega sedeža v Gorici tudi gasil- ce v Trziču in oddelek na letališču v Ronkah bo imela stavka najbolj otipljive posledice. Drugod bodo na- mreč gasilci zajamčili vse protipo- žarne in druge nujnostne posege, medtem ko bodo ohromili samo no- ranjo (administrativno) dejavnost. V Ronkah pa bodo odpoklicali dežurne gasilce z letališča in tako ohromili letalski promet.

Odločitev, da potrdijo najavljeno stavko, so sprejeli na zasedanju e- notne sindikalne zveze, ki zastopa gasilce, v terek popoldne. Ugotovili so namreč, da jim pokrajinsko po- veljstvo tudi po oklicu stanja sindi- kalne agitacije ni dalo nobenega od- govora glede številnih odprtih vpra- šanj. V tiskovnem poročilu zato ga- silci obsojajo pomanjkanje priprav- lenosti na soočanje.

V bistvu sindikati očitajo pokrajins- kemu poveljstvu nepripravljenost, centraliziranje v odločanju in biro- kratski odnos do podrejenih. Tako stališče poveljstva je po njihovem

mnenju preprečilo reševanje števil- nih vprašanj, ki gredo od boljše or- ganizacije dela in varnostne službe, do delovnih pogodb in plačila za- ostalih prejemkov, do uresničevanja zajamčenih sindikalnih pravic.

O vseh teh vprašanjih bodo raz- pravljali na sindikalni skupščini, ki bo potekala ured ponedeljkovo stav- ko v centralnem sedežu goriških ga- silcev.

Romuna pribežala skrita v tovornjaku

Okvara na tovornjaku je čisto po naključju omogočila odkritje dveh ro- munskega ubežnikov, ki sta si poiska- la skrilališče na vozilu, da sta se skrivaj pripeljala čez mejo v Italijo. Dogodek se je pripetil v terek popol- dne, zanj pa se je zvedelo šele več- raj. Tovornjak, ki je odpotoval iz Ro- munije že v soboto, je prispel do bli- žine Gradišča, kjer pa se je moral ustaviti zaradi okvare. Šofer je po- iskal mehnik, ko pa je ta začel pregledovati vozilo, je odkril skriva- lišče dveh neprijavljenih potnikov.

22-letni Alexander Panteu in 23-let- ni Clement Mokuu sta bila premra- žena in utrujena, tako da sta se ko-

maj držala na nogah. Posegli so o- rožniki iz Romansa, katere sta mla- da ubežnika zaprosila za politično zatočišče. Zaenkrat bosta morala počakati v taborišču za ubežnike pri Latini.

Zadnje slovo od olimpijca Tabaia

Veliko število športnikov in prija- teljev je včeraj pospremlilo na zadnji poti nekdanjega olimpijca Ferruccio Tabaia, ki je umrl v 76. letu staro- sti. Tabai je bil v goriških športnih krogih zelo znan in priljubljen. Z atletiko se je pričel udejstvovati, ko mu je bilo 14 let, deset let kasneje pa je kot prvi Gorican uspešno nastopil na olimpijskih igrah, ki so — prav kakor letos — bile v Los Angelesu. Tabai je v svoji bogati športni karie- ri postavil več italijanskih rekordov v skoku v daljino, troskoku in desete- roboju, ko je zapustil tekmovalne ste- ze pa je kot mentor in organizator o- stal v športnem okolju.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasan, Corso Italia 10, tel. 84576

Kogojevi dnevi

V Kanalu pri Novi Gorici se bodo drevi začeli Kogojevi dnevi 84. Prireditelji, o kateri smo na tej strani že pisali, se bo odvijala od danes pa do 16. t.m. in bo letos zajela več središč: sam Kanal, Gorico, Novo Gorico in Trst, kar daje manifestaciji še dodaten pomen. In to ne samo s prireditvenega vidika, ampak tudi kar zadeva povezovanje celotnega primorskega prostora (ne glede na mejo) in njegove kulture.

Zato ni naključje, da se bodo letošnji Kogojevi dnevi začeli prav s predstavitev zamejskega umetnika. Ob 19. uri bo namreč v kanalski galeriji Rika Debenjaka otvoritev razstave Avgusta Černigoja, ki po svoje tudi simbolizira časovno povezanost teh dveh velikih umetnikov (Černigoja in Debenjaka). Sledila bo ob 20. uri slavnostna otvoritev Kogojevih dnevov s koncertom Slovenskega okteta in besedo akademika Josipa Vidmarja.

Ce še enkrat pregledamo spored letošnjih Kogojevih dnevov bomo ugotovili, da bo že jutri ob 20. uri klavirski koncert Benjamina Savra v Gorici, pojutrišnjem pa bo v Kanalu ob 20. uri začelo svojo novo sezono Primorsko gledališče. Na nenavadnem prizorišču bo tekla predstava »Don Kihot«, ki so jo novogoriški gledališniki uprizorili sicer že letos poleti.

V nedeljo bo v kanalski dekanijski cerkvi ob 20. uri igral Komorni orkester RTV Ljubljana, v ponedeljek ob istem času bo v Kanalu predstava dramske skupine PD »Soča« Boter Andraž, medtem ko bo v četrtek, ob 20.30 v tržaškem Kulturnem domu koncert simfonikov RTV Ljubljana. V petek, 14. t.m. bo ob 20. uri v novogoriškem Kulturnem domu nastop Pihalnega kvinteta RTV Ljubljana, dan kasneje pa v Kanalu ob 20. uri koncert Mladinskega pevskega zbora Glasbene matice iz Trsta. Letošnji Kogojevi dnevi se bodo zaključili v nedeljo, 16. t.m. s predstavitev mešanega pevskega zbora PD »Soča« iz Kanala.

Zadnja večja razstava v palači Costanzi

V soboto, 1. septembra so v razstavnici dvorani palače Costanzi odprli poslednjo večjo razstavo v tem doslej najbolj reprezentativnem tržaškem javnem razstavišču. Kot poslednji likovnik, ki so mu izkazali tolikšno čast, je Mauro Reggiani, ki ne da le ni Tržačan, pač pa nima z našim mestom nobene zveze, saj ni v Trstu nikoli niti razstavljal.

Mauro Reggiani se je rodil malo pred koncem prejšnjega stoletja, namreč leta 1897. v kraju Nonantola v pokrajini Modena. V Modeni se je tudi šolal, strokovno šolanje pa dopolnil v Firencah. Reggiani je kmalu stopil pred javnost. Že leta 1922, torej komaj 25 let star je priredil samostojno razstavo in sicer v Livornu. Njegov prvi javni nastop je vzbudil veliko zanimanja in naletel na deljene sodbe. Bili smo pač v dobi velikih vrenj v likovnem in sploh umetniškem svetu, ko so si novi izrazni tokovi s težavo utirali pot, a so se vendarle čedalje bolj uveljavljali.

Po uspehi razstavi v Livornu se je Reggiani ustvarjalnost in dosledno s tem tudi razstavnica dejavnost po Italiji naglo nadaljevala in razmeroma kmalu so ga povabili tudi na beneški bienale in nato tudi na rimski kvadrinale. S tolikšno uveljavitvijo doma so se mu odprla vrata tudi v širši svet, seveda najprej po evropski celin, nato tudi onstran Atlantika.

Morda mu je k temu pripomogel tudi »proglas italijanske likovne aktraktosti«, ki ga je skupno z nekaterimi somišljeniki objavil leta 1934. v Milanu. Naj bo kakorkoli, Reggiani je prodril in se uveljavil, kar pa verjetno ni bilo lahko, posebno za tiste čase ne, kajti mojster je ubral čisto abstraktno likovno govorico, na katero ni bila vajena niti strokovna kritika, še manj pa publika. Bil je pač na tem področju eden izmed pionirjev in pionirjem pot nikoli ni lahka.

Tržaška občina, mestni muzej Revoltella ter občinska galerija Costanzi, ki so organizirale razstavo, so poskrbele, da so na stene in panoje velike galerije razobesili kakih sto Reggianijevih grafičnih listov. Razstavljena dela sicer ne nosijo letnic, vendar se ve, da razstava zajema mojstrovost ustvarjalnost iz dobe od 1934 pa do mojstrove smrti pred štirimi leti. Mojster je bil konstantno zelo dejaven, vendar mu je vojna doba ukradla sedem plodnih let. Zato imamo na razstavi manj del iz predvojnih in prvih povojnih let, veliko del pa iz zadnjih dveh desetletij, ko se je Reggiani najraje izražal v tehniki sitotiska, ki mu je kot abstraktnemu mojstru z veliko črtnosti in ploskovnosti, omogočila lažje in veljavnejše izražanje, posebno pa so pri tem prišle do izraza njegove barve.

Razstava, ki bo trajala do 20. t.m., je zares lep prerez dejavnosti mojstra, ki je pred dolgimi desetletji utiral pot novi likovni izraznosti. (fre)

Knjiga ZTT v Milanu

Jutri bodo v Milanu predstavili knjigo »La diversità socialista in Jugoslavia«, ki jo je izdalo Založništvo tržaškega tiska. Avtor dela je Stefano Bianchini, o knjigi pa bodo spregovorili Leo Valiani, Darko Bratina in Tito Favaretto.

V katedrali Sv. Justa sta nastopila Cognazzo in Hunger

Otvoritveni koncert »Glasbenega septembra«

Gosta otvoritvenega koncerta »Glasbenega septembra 84« sta bila v ponedeljek v katedrali Sv. Justa organist Roberto Cognazzo in švicarski trolentist Helmut Hunger, oba že uveljavljena koncertanta - solista, dobitnika mnogih mednarodnih priznanj in gosta svetovnih glasbenih središč.

Njun spored je v prvem delu obsegal skladbe avtorjev sedemnajstega

in osemnajstega stoletja, v drugem delu pa dela sodobnikov in med njimi tudi skladbo tržaškega skladatelja Giulia Viozzija za orgle solo »Tre accordi e loro conseguenze« (Trije akordi in njihove posledice). Nekatere izmed izvajanih skladb v prvem delu so v izvirniku bile napisane bodisi za orgle solo bodisi za duo orgle - tromba, nekatere pa bodisi za clavicembalo solo ali za orgle in violino kot na primer Scarlattijeve kratke sonate (clavicembalo) in Haendlova Sonata v F-duru op. 1 št. 12. V glavnem smo tako lahko poslušali vrsto manj znanih del tudi nekaterih manj znanih avtorjev in priredbe po izvirniku, kar pa nikakor ne pomeni, da ne bi poslušali tudi nekaj zanimivih in kvalitetnih del iz orgelske literature, ki so dala obema koncertantom priložnost za demonstriranje suverenega obvladanja glasbil in orgelske oziroma trolentne tehnike. Trolentist Helmut Hunger izvajalja iz svoje trombe ob dognani tehniki izjemno čiste, jasne in ostre zvoke, ki se mu po potrebi tudi mehko obarvajo, ne da bi pri tem bila kakorkoli ošibljena intonacijska preciznost. Pri organistu Cognazzu, ki je sicer tudi odlični pianist, smo lahko zaznali močno muzikalno osebnost, ki obvlada orgelsko tehniko in proizvaža bogato paleto zvokov. Morda smo pogrešali le nekoliko večjo zvočno barvitost, zlasti v fortissimih, kar pa ni vedno odvisno od izvajalca. Ne glede na to pa sta v soigri mojstra muzi-

cirala v lepo uravnoteženi skladnosti in ustvarila mnogo pristnih občutij orgelske muzike. Organistu je take občutke uspelo še posebno lepo postaviti v Viozzijevi skladbi, polni skladateljske izvirne inventivnosti v izpeljavah osnovne tonalitete.

Občinstvo, ki je do kraja napolnilo prostorno katedralo, in med njim so prevladovali mladi, je oba izvajalca nagradilo z dolgimi aplavzi.

Prireditelji »Glasbenega septembra«

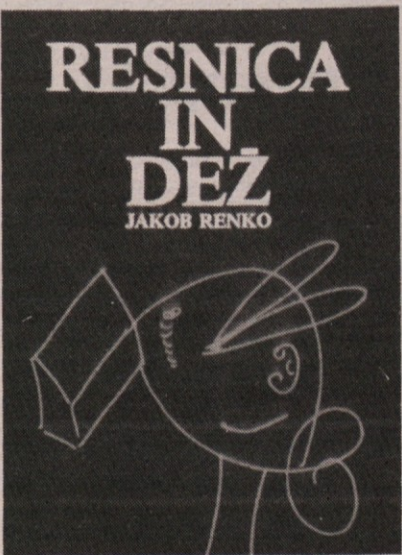
(jk)

Resnica in dež

Pred kratkim je v Trstu v samozaložbi izšla nova, druga pesniška zbirka Jaka Renka »Resnica in dež«. V knjigi predstavlja Renko 44 svojih pesmi, spremno besedo pa je prispeval Marko Kravos.

Krivos v svojem kratkem razmišljanju med drugim piše: »Zakaj bi morali mrak razločiti na svetlobo in temo? Čemu oblike in stvari in ljudje deliti na uporabno geometrijo in divjo naravo. Kdor je neboljen otrok in speč in bolan in pijan in star — je res »izven«? In kdo ostane potem neoporečno smotrni? Kje se začne poezija: na konici pameti ali v koreniki bolečine? V svetlobi ali sredi noči? Je osamljenost ali sporočilna bilka? Je skladnost in red ali doživetje? Je delo, trud ali naključje, čudež?«

Oprema knjižice »Resnica in dež« je delo Klavdija Palčiča, risbo pa je prispeval avtor sam.

TO NE SVETINA

Med nebom in peklom

238.

Dopoldne so se vrnili izvidniki z vestmi, ki so razjasnjevale čudno okoliščino, da se je brigadir, ki je prišel od nekega iz južne Italije, znašel skoraj sam med elito primorskih partizanov, kot bi prišel na miting.

V vasi, kjer je bila karabinjerska postojanka, je imel dekle. V gostilni se je napil in se začel junačiti in napihovati. Za sod vina je stavil, da jim sam pripelje enega ali več partizanov, če mu le povedo, kje jih lahko najde. Povedali so mu ter mu dali vodiča in spremljevalca. Domači karabinjerji so slutili, da je v bližini večja enota, zato jim niti na misel ni prišlo, da bi nosili sami glave napredaj.

Mrtvega karabinjerja so partizani slekli in ga zakopali. Njegovo opremo si je izgovoril Frane, pištolo pa je odstopil Edvinu, ki je še ni imel. Dekleta so oprale krvavo bluzo in zašile luknji, kjer sta krogli prebili noro srce zanesenega, ljubeznivi in junaštva željnega junaka. Odparale so rdeči suknjeni trak od njegovih paradnih hlač. Iz njega so napravile rdeče zvezde vsem v Cenetovem bataljonu, ki so jim stare zvezde na triglavkah obledele.

Smrt norega karabinjerja je pospešila razhod čet

Soškega odreda. Italijansko poveljstvo v bližnji vojaški garniziji dotlej ni zaznalo koncentracije uporniških sil v bližini. Poslali so enoto minometalcev, da je obsula gozdne obronke nad krajem dogodka z minami.

Votle eksplozije so polnile prostrano korito Vipavske doline. Spajale so se z grmenjem nevihtnega neba in škrabljanjem dežja v vejah dreves, ki jih je v kratkih sunkih upogibal veter. Ko so italijanske enote z vseh strani krenile nasproti domnevemu sovražniku, je bil gozd nad Brjami prazen. O partizanih so pričali samo ožgani kamni četnih kuhinj in sledovi kolon v jesenskem litju.

XIII.

Jesensko deževje ni in ni pojenjalo. Dan za dnem je južni veter bruhal vodene oblake, ki so preplavljali temna hribovja. Ko so se razblinili, so kotanje pod vrhovi Alp že zalivale nove sive gmote.

Veter je v kratkih, ostrih sunkih trgal uvelo listje in šibil golo drevje. Pokrajina je postajala siva, enolična. Kamnita rebra hribov pa so sprana štrlela nad orumenele planjave.

Trudnova četa je v nočnih pohodih prepešala Vipavsko dolino, se vzpela na Banjško planoto in se bližala reki Soči. Ogibala se je spopadov z Italijani, da bi neokrnjena prispela v Brda in naprej v Benečijo, kjer so aktivisti že pripravili vse za njen prihod.

Italijani so že izvedeli za njene namere in so z vsemi silami ovirali njen prodor na nova ozemlja. Potaknjeni so bili po vseh večjih naseljih. Prežali so

iz zased na križiščih poti in na gorskih predelih. S topovi so streljali tudi na najmanjšo patroljo, če se je pokazala na planem.

Borci so mukoma prenašali nečloveške napore. Vsak dan nekajkrat premočeni, večkrat lačni kot siti, se niso smeli nikjer ustaviti in odpočiti. Podnevi niso smeli kuriti ognjev, kjer bi se posušili, ponoči pa so se premikali, da bi se izognili obkolitvi. Na srečo so bili kmetje v hribovskih zaselkih na vsej poti do njih prijazni in dobrotljivi. Čeprav je sovražnik za sodelovanje s partizani zapiral osumljene in požigal domove, se niso bali; dajali so jim vse, kar so premogli.

Komandir Truden in partizanka Mimica sta na pohodu zbolela. Oba sta se nemočno vlekla za kolono z upanjem, da bo onkraj reke drugače. Tam jih bodo ljudje sprejeli v oskrbo, saj Italijani v teh vaseh še ne nadzorujejo kmetov tako strogo kot v gorskih zaselkih. Komandirja je kuhala vročica, vsak dan na večer je zapadel v blodnje. Bilo mu je vedno huje. Poklical je Frana in mu rekel:

»Vzemi tri borce in preglej ozemlje ob reki, ugotovi, kje bi jo lahko prešli. Obkoljujejo nas, zato moramo naprej ali nazaj, če ne, bomo vsi izgubljeni!«

Frane je molčal. Vzel je s seboj Edvina, Trento in Volodjo, ki je bil iz treh krajev ter je dobro poznal razmere ob reki. Pred časom je bil tudi kurir in se je z manjšimi skupinicami vozil čez reko v čolnu, ki je bil podnevi potopljen.

Od kmetov v bližnjih zaselkih so izvedeli, da so enote italijanske divizije zaprle prehode k reki in čez njo ter da se pripravljajo čiščenje hribovja na tej strani.

Mednarodno teniško prvenstvo ZDA v Flushing Meadowu Do sedaj brez večjih presenečenj

FLUSHING MEADOW — Na mednarodnem teniškem prvenstvu ZDA so znani vsi četrtfinalisti. Pri moških večjih presenečenj ni bilo saj se je v četrtfinale uvrstilo vseh pet prvih nosilcev in le Američan Gene Mayer in Anglež John Lloyd sta se v četrtfinalu znašla nekoliko nepričakovano. Toda njuna pot se bo tukaj verjetno tudi končala, saj se bo Mayer pomeril z rojakom McEnroeom, ki je prvi favorit turnirja, Lloyd pa ima v četrtfinalu za nasprotnika Američana Connorsa, ki je lanske zmagovalce. Druga dva para četrtfinala sta Cash (Avstral.) - Wilander (Šve.) in Lendl (ČSSR) - Gomez (Ekv.).

Tudi pri ženskah so prišli do četrtfinala in tudi tukaj brez večjih presenečenj, če izzamemo Čehinjo Sukovo in Nemko Haniko, ki pred turnirjem nista bili uvrščeni v krog favoritinj. V četrtfinalu pa bosta obe verjetno naleteli na premočni nasprot-

nici, saj je težko pričakovati, da bi Sukova lahko presenetila Navratilovo, Hanika pa Evertovo. V drugih dveh četrtfinalih se bosta pomerili Shriver (ZDA) in Turnbull (Avstralija) ter Kanadčanka Bassettova s Čehinjo Mandlikovo.

Zadnji izidi osmine finala
Lloyd (VB) - Sundstroem (Šve.) 4:6, 6:4, 6:4, 6:2; Wilander (Šve.) - Mayotte (ZDA) 6:4, 6:4, 7:6; Mayer (ZDA) - Šmid (ČSSR) 6:3, 6:2, 6:3; Connors (ZDA) - Nystroem (Šve.) 7:6, 6:0, 6:3.

Valt zmagala na travi
BUDIMPEŠTA — Italijanka Cinzia Valt je zmagala na slalomskem tekmovanju v Budimpešti, ki se je odvijal na travnatih progih.

Pedersen zmagal
FENIS — Danec Juergen Pedersen je zmagovalce druge etape kro-

žne dirke po Dolini Aoste. Na skupni lestvici vodi Fabrizio Vannucci, ki je ohranil 13 sekund prednosti pred Chiappuccijem.

Italija prva na »Sardenia cup«
PORTO CERVO — Po prvi regati jadralskega tekmovanja »Sardenia cup« vodi na skupni lestvici za države Italija (98 točk) pred Irsko (96,25), Španijo (95), ZDA in Švico (89) ter ZRN (85).

Svetovno prvenstvo razreda »5,50«
PORTO CERVO — Na »Costi Smeraldi« se je pričelo svetovno jadralsko prvenstvo razreda »5,50«, na katerem nastopa 24 posadk. Na prvi regati je slavila švicarska »Naryl«.

Za italijanske poklicne nogometaše Več prijateljskih tekem

Sinoči so italijanski poklicni nogometaši odigrali več mednarodnih in prijateljskih tekem. V »italijanskem derbiju« sta se v Genovi pomerila Genoa in Juventus. Razšla sta se pri 0:0 in gledalci, teh je bilo 15 tisoč, niso bili zadovoljni. Rossi je že v 21. minuti zapustil igrišče zaradi poškodbe, Platini pa sploh ni igral.

Torino je v mednarodnem spopadu z gladiom 3:0 premagal argentinsko moštvo Boce Juniors, ki je krepko razočaralo. Gole so dosegli Serena, Schachner in mladi Ostio, ki je v 69. minuti zamenjal avstrijskega napadalca.

Se izdatnejšo zmago je proti francoskemu Cannesu izbojeval Napoli. Nasprotnikom je zabil kar šest golov. Prva dva sta dosegla Argentinca Bertoni in Maradona, razigrali pa so se tudi Penzo (2 gola), Casale in Celestini.

Po slabih pokalnih nastopih se je v srečanju z Milanem opomogel tudi

Udinese. V Modeni je zmagal z 2:1 gola pa je dosegel Carnevale, medtem ko je za Milančane razliko zmanjšal Britanec Hatley.

Fiorentina in Corinthias sta se razšla pri 2:2. Gol je dosegel tudi So-crates, vendar je žogo poslal v... lastna vrata. Za Fiorentino sta bila uspešna Pellegrini in Ceconi, drugi gol za Brazilce pa je dosegel Zenon.

Največ zanimanja pa je seveda vladalo za tekmo med Francijo in Interjem v Parizu. Nepričakovano so z 1:0 zmagali Milančani z golom Collovattija.

Italijanski pokal
Avellino — Spal 1:0

V zaostali tekmi 2. skupine italijanskega pokala je sinoči Avellino premagal Spal z 1:0. Zmagoviti zadetek je v 82. min. dosegel Ferroni.

LESTVICA: Inter 7, Avellino 6, Pisa 5, Bologna, Francavilla in Spal 2.

V nedeljo velika nagrada Italije v Monzi Ferrari z novim modelom?

V Monzi je vse nared za nedeljsko dirko formule ena za veliko nagrado Italije. Zanimanje gledalcev je izredno, tako da so razprodane že vse vstopnice za centralno tribuno (po 140.000 lir) in so ostale le še vstopnice na travnikih ob progi. Organizatorji računajo, da jim bo nedeljska dirka prinesla tri milijarde in šeststo milijonov lir.

Med domačimi gledalci vlada gotovo največje zanimanje za nastop ferrarija, ki se v letošnji sezoni ne more pohvaliti z izrednimi rezultati. Ferrari pripravlja nov model avtomobila, s katerim bosta Arnoux in Alboreto, če bodo prvi tehnični rezultati dobri, prvič morda nastopila že v nedeljo.

Od nedeljske dirke dosti pričakuje tudi Niki Lauda, ki v Monzi ni prišel nikoli prvi na cilj, čeprav je leta 1978 zmagal, potem ko sta bila diskvalificirana Andretti in Gilles Villeneuve. Lauda bo v nedeljo nastopil že enajstič v Monzi in z morebitno zmago bi

se precej približal osvojitvi naslova svetovnega prvaka.

Ena izmed novosti za nedeljsko dirko predstavlja tudi nastop Italijana Martinija na tolemani. Martini bo zamenjal Brazilca Senno, ki je že podpisal pogodbo z lotusom in ga je zato vodstvo tolemana izključilo iz ekipe.

TAKO PO TV
RAI 2 — PETEK: 14.30 - 15.30: prvi dan uradnih poskusnih voženj;
SOBOTA: 14.45 - 16.55: novice, intervjuji drugega dne uradnih poskusnih voženj;
NEDELJA: 14.30: prenos dirke.

Barbaresco ne bo več sodil
KRMIN — Italijanski mednarodni sodnik Enzo Barbaresco je včeraj v Krminu potrdil, da bo prenehal s sojenjem. Barbaresco je star 47 let, sodil pa je 165 tekem v A ligi, preko 200 v B ligi in okrog 40 mednarodnih tekem.

V četrtem kolu jugoslovanskega prvenstva Točka za zagrebški Dinamo

Kar pet neodločenih izidov je označilo sinočnje četrto kolo jugoslovanskega prvoliškega prvenstva. Vodeča Hajduk in Velež sta svojima nasprotnikom prepustila točko, Splitski Prištini celo po vodstvu z 2:1. Do prve prvenstvene točke se je dokopal zagrebški Dinamo, ki je bil v domačem srečanju z Osijekom spet na robu katastrofe in je izenačujoči zadetek dosegel le 11 minut pred koncem tekme. Prepričljivi zmagi sta dosegla Partizan in Rijeka, obe točki je iztrgala tudi Sutjeska.

Danes bo na sporedu še tekma med Željezničarjem in Radničkom. Tekmo bo ob 16.30 prenašala tudi televizija.

SINOČNJI IZIDI
Rijeka - Iskra 3:1; Dinamo (V) - Velež 1:1; Sutjeska - Vardar 2:1; Hajduk - Priština 2:2; Dinamo (Z) - Osijek 1:1; Vojvodina - Crvena zvezda 1:1; Partizan - Budućnost 3:0; Sloboda - Sarajevo 0:0.

NAMIZNI TENIS

Kras starta 6. oktobra

Italijansko žensko namiznoteniško prvenstvo se bo letos pričelo 6. oktobra. Kras, ki brani naslov državnega prvaka, bo igral v A skupini z Recoarom iz Bocna, Vigorjem iz Ternija in Focolarejem iz Coccaglia. V B skupini pa bodo nastopili Quattro Mori Cagliari, T.T. Cagliari, Stetan Napoli in Barcellona Pozzo di Gotto. Na sliki: Sonja Doljak.

Prijateljska tekma Jadrana s celovskim Regenerinom Slabe podaje in skok botrovali porazu

Regenerin Celovec — Jadran 98:93 (48:39)

JADRAN: Čuk 31 (7:6), Žerjal 4 (2:1), Klavdij Starc 11 (3:3), Vremec 4, Gulič 4, Sosič 4 (1:0), Ivo Starc 10, Ban 23 (6:6), Vasallo 2, Kraus, Terčon, Pieri, Korošec.

V svoji prvi trening tekmi, ki so di v okvir priprav v Kranjski gori se je Jadran pomeril z avstrijsko ekipo Regenerin iz Celovca, ki nastopa v avstrijski drugi ligi.

V obdobju, ko Jadran največ pozornosti posveča telesni pripravljenosti, je bila torkova tekma bolj kot nekakšna popestritev treninga telesne priprave. Zato tudi v napadu jadrancov niso preizkušali nobenih taktičnih variant, temveč so predvsem s protinapadi skušali dosegati koše, kar pa se ni preveč dobro posrečilo. Vzrok temu so bile podaje, ki so bile precej slabše, kot bi morale biti, slabši

kot običajno pa je bil tudi skok pod košem.

Domačini so si v prvem polčasu priigrali približno deset točk naskoka predvsem po zaslugi bivšega jugoslovanskega reprezentanta Ljubljancana Jožka Papiča, ki je bil z 28 točkami najboljši strelec domačinov in najboljši posameznik srečanja.

V drugem polčasu je Jadrancu uspelo rezultat nekajkrat izenačiti, vendar so bili proti koncu domačini bolj zbrani in zmagali s petimi točkami razlike kar predstavlja realno razmerje moči v tem srečanju.

Tekma sama je pokazala, da bo moral Jadran še precej delati na uigravanju ekipe, pokazale so se nekatere slabosti pri podajah, kar bo nujno potrebno odpraviti. Spodbuden je bil tudi nastop Maura Čuka in pokazalo se je, da bo Jadran ob dobrem treningu taktike, z njim precej pridobil.

A. Žagar

TURNIR SERVOLANE

Nastopa tudi Jadran

Košarkarski tretjeligaš Servolana, ki jo bo letos sponzorizirala tržaška finančna družba Leasest (pod tem imenom bo Servolana nastopala v prvenstvu 84/85), bo 15. in 16. septembra organiziral 10. košarkarski turnir za trofeje Nereo Del Negro. Nastopile bodo ekipe Leasesta (Servolana), Jadrana, Ital Monfalconeja in Abitare Udine.

Spored tekem:
Sobota, 15. 9., ob 20.00: Ital Monfalcone - Abitare Udine; 21.30: Leasest - Jadran.

Nedelja, 16. 9., ob 16.30: finale za 3. in 4. mesto; 18.00: finale za 1. in 2. mesto.

Vse tekme bodo v telovadnici Montecengio v Trstu.

šport na primorskem

Primorski derbi Vozilom

Že drugo kolo v slovenski nogometni ligi je prineslo prvi primorski derbi pa še razburljiv je bil za povrh. V Novi Gorici, kjer sta se srečali enajsterici domačih Vozil in Izole, je namreč že vse kazalo na presenečenje: po prvem delu igre so namreč gosti vodili z 2:0 (oba zadetka je dosegel Grbec), poleg tega pa so enkrat zadeli okvir vrat domačega vratarja. V drugem polčasu se je slika na igrišču popolnoma spremenila. Domači nogometaši so prevzeli pobudo na sredini igrišča, v dvajsetih minutah dosegli kar tri zadetke ter poraz spremenili v zaslužno zmago, s katero so se obdržali na vrhu prvenstvene lestvice.

Konec tedna pa bodo svoje prvenstvo začeli tudi rokometaji. Pregledu trenutne pripravljenosti je dobro služil turnir, ki so ga konec preteklega tedna pripravili v Izoli. V močni

konkurenci (nastopile so ekipe Astro - Jadran iz Hrpej, Krškega, Istraturista iz Umaga, tržaškega Cividina, francoskega prvoliškega Toulousa in domačini) so bili najboljši Umažani, ki so v finalnem srečanju brez težav premagali bivšega italijanskega prvaka z 31:22. Tretje mesto so zasedli domačini, ki so v izredno razburljivi tekmi šele po izvajanju sedemmetrov premagali Astro - Jadran. V vrstah Cividina je tokrat nastopil tudi nekdanji rokometas hrpeljskega Jadrana Fabjančič.

Državno prvenstvo kolesarjev v cestni vožnji, ki je bilo konec tedna v Kranju, je prineslo doslej največji uspeh kolesarjem iz Idrije. Mlajši mladinci so namreč prvič v zgodovini kluba osvojili naslov državnega prvaka, Boris Lapajne pa je z drugim mestom v posamični dirki dopolnil izredno uspešen nastop.

Na kvalifikacijah za vstop v drugo slovensko rokometno ligo so uspešno nastopili rokometaji iz Nove Gorice. V Ljubljani so premagali vse svoje nasprotnike, kar je za mlad kolektiv dober znak pred zahtevnim tekmovanjem.

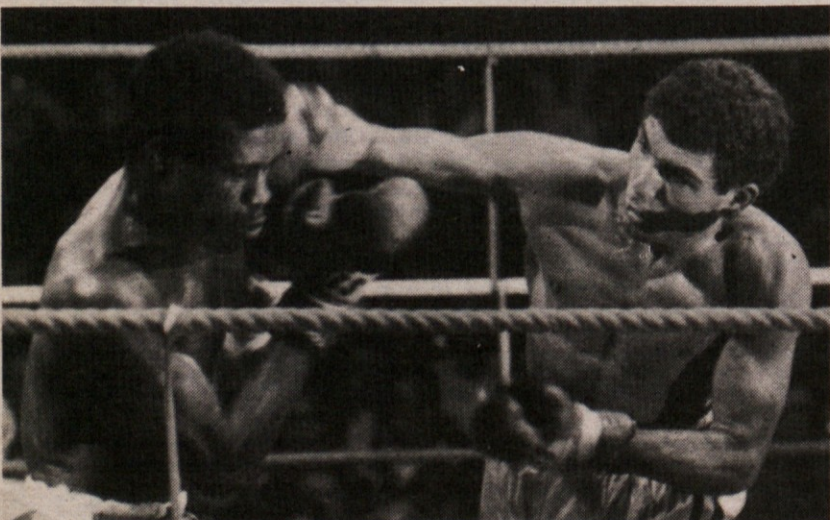
Z dobrim izkupičkom na republiškem prvenstvu kajakašev in kanuistov na divjih vodah (starejši in mlajši pionirji) se lahko pohvalijo tudi novogoriški kajakaši. Osvojili so namreč dve zlati kolajni: Urbančič v spustu s kanujem in ekipa Marušič, S. Jug in A. Jug v disciplini 3xK-1. Konec tega tedna bodo športniki pobratenih mest Kopra in Ferrare nadaljevali prijateljska srečanja, ki potekajo ob deseti obletnici pobratenja. V Ferraro bo namreč odpotovala večja skupina športnikov, med katerimi so rokometasice Burje iz Škofij, odbojkarice Kopra in vaterpolisti.

MIRAN KLJUN

V Riminiju od danes finale bezbolskega pokala prvakov

RIMINI — Danes se bo v Riminiju pričel finalni turnir bezbolskega pokala evropskih prvakov. Na turnirju nastopajo Riccadonna Rimini, Eagles Antwerpen, World Vision Parma in Nicols Haarlem.

Oliva zmagal, a ni navdušil

Italijanski boksar Patrizio Oliva je branil naslov evropskega prvaka v superlahki kategoriji. Svojega nasprotnika Francoza Nkalanketeja je premagal po točkah a pri tem ni navdušil svojih navijačev (Telefoto AP)

kratke vesti - kratke vesti

Tiskovna konferenca tajnika FIBA Borisa Stankovića

Tajnik mednarodne košarkarske zveze Boris Stanković je imel včeraj v Milanu tiskovno konferenco, kjer je prisotnim časnikarjem posredoval zanimiv podatek, da je bila košarka na olimpiadi ena izmed panog, ki jim je sledilo največ gledalcev. Največ gledalcev sta po pričakovanju pritegnila nogomet (kar milijon in 400 tisoč) in atletika (milijon tisoč). Košarka je na tretjem mestu s 386 tisoč gledalci. Stanković je tudi dejal, da bo žreb za klubске evropske pokale v nedeljo v Münchnu.

Sklepi nogometnega razsodišča

MILAN — Nogometno razsodišče je v zvezi z zadnjima dvema kolima italijanskega pokala za štiri kola diskvalificiralo Sassarinija (Catanzaro), za eno kolo pa Bianchija (Francavilla), Degradija in Zagoneja (Spal)

in Frappampino (Taranto). Opomin so dobili tudi igralci Triestine Chiaranza, Constantini in Braglia.

SZ vodi na »pokalu Kanade«

MONTREAL — Na »pokalu Kanade« v hokeju na ledu je SZ v tretjem kolu premagala Švedsko s 3:2, ČSSR in ZRN pa sta remizirali 4:4. Na skupni lestvici vodi SZ pred Kanado in ČSSR.

Moses v Vigevanu

Včeraj je bil v Vigevanu ameriški olimpijski prvak na 400 metrov z ovirami, Edwin Moses.

Moses je pred leti obljubil upravljavcem revije »Atletica leggera«, da bo, ob otvoritvi nove proge, nastopil v Vigevanu. Čeprav nova proga ni še končana, je olimpijski prvak držal obljubo in pokazal gledalcem tehniko in razne vaje. Nastop, ki je bil na gradu tega mesta, si je ogledalo približno tisoč ljudi.

Tradicionalni odbojcarski turnir bazoviških žrtev

V boju za pokal osem šesterk

V organizaciji športnega združenja Sloga in pod pokroviteljstvom odbora za proslavo bazoviških žrtev bo v soboto in nedeljo na sporedu tradicionalni mednarodni ženski odbojcarski turnir za pokal bazoviških junakov. Turnir prireajo slogaši ob svečani proslavi štirih slovenskih fantov, ki so morali v smrt zaradi svoje slovenske pripadnosti. Tudi letošnja izvedba turnirja se najavlja kot izredno bogata in zanimiva, saj bodo poleg naših šesterk Sloge, Kontovela, Friulexporta, Brega in naše združene ekipe Mebla, nastopile še ekipe Nove Gorice, Kopra in s Slogo pobratenega Fužinarja. Res je, da so na naše ekipe komaj na samem začetku sezonskih priprav, res pa je tudi, da v odbojcarskih krogih vlada precejšnje zanimanje predvsem za to, v kakšnem sestavu in v kakšni luči se bodo prvič letos predstavile naše šesterke. Veliko zanimanje vlada predvsem za na-

stop Mebla, ki bo nastopil z nekaj novimi imeni. Tu so novosti pri Bregu, Slogi, Friulexportu in drugih. Če k temu dodamo še dobro kvaliteto raven, ki jo nudijo šesterke iz Slovenije, je na dlani, da bo turnir privlačen.

Organizator je ekipe razdelil v dve skupini. V prvi, ki bo igrala v telovadnici pri Banih nastopajo Meb'o, Koper, Sloga in Kontovel, v drugi, ki bo nastopila v občinski telovadnici v Repnu pa Fužinar, Breg, Friulexport in Nova Gorica. Mali finale bo na sporedu v nedeljo zjutraj, veliki finale in nagajevanje ekip pa v nedeljo popoldne.

Program turnirja

Sobota (8.9.) telovadnica pri Banih: ob 16.00 Meblo - Kontovel, ob 17.00 Koper - Sloga, ob 18.00 zmagovalec prve proti zmagovalcu druge tekme; telovadnica v Repnu: ob 16.00 Fužinar - Breg, ob 17.00 Friulexport - No-

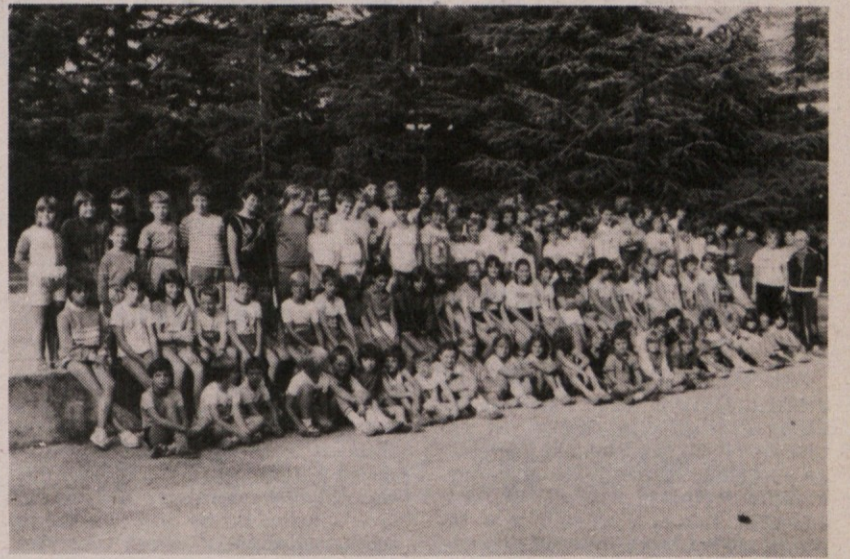
va Gorica, 18.00 zmagovalec prve proti zmagovalcu druge tekme.

Nedelja (9.9.) odprto igrišče bazoviške gospodarske zadruge: ob 10.30 finale za 3. mesto, ob 16.30 finale za 1. mesto. V primeru slabega vremena bosta oba finala v telovadnici pri Banih ob isti uri.

V okviru proslav bazoviških žrtev prireja Planinski odsek športnega združenja Sloga v nedeljo, 9. t.m., tudi tradicionalni planinski pohod za značko bazoviških junakov. Organizatorji vabijo na pohod, ki se bo pričel ob 11. izpred spomenika padlim v Bazovici, predvsem vse naše planince, športna in kulturna društva, mladino in sploh vsakogar, ki bo tudi na tak način počastil spomin Biddovca, Marušiča, Valenčiča in Miloša. Pohod se bo končal na kraju ustrelnitve žrtev in njegov zaključek sovpadla s pričetkom proslave.

Inka

Tečaj pri Banih v polnem teku

Že tradicionalni odbojcarski tečaj pri Banih je v polnem teku. Tudi letošnjega tečaja, kot sicer lahko vidimo na sliki, se udeležuje veliko število mladih odbojkarjev in odbojkaric

Drevi na Proseku ob 20. uri finale za 3. mesto »memoriala Race«

Tekma med Krasom in Primorjem brez favorita

Letošnji nogometni turnir za »memorial Race« se bliža koncu. Že drevi ob 20. uri bo namreč finalno srečanje za 3. mesto med Primorjem in Krasom, jutri pa bo veliki finale za 1. mesto med San Giovannijem in Zarjo. Obe tekmi bosta seveda na proseškem igrišču.

V malem finalu se bosta drevi v slovenskem derbiju pomerila Kras in Primorje, ki sta v polfinalu izgubila proti San Giovanniju, oz. Zarji. Pričakovati je dokaj zanimivo srečanje in izenačen boj. Res je, da so krasovci visoko izgubili proti Svetoivančanom (kar z 1:8) in da so Prosečani tesno izgubili proti Zarji (1:2). Gre pa omeniti, da so Krasovci nogometaši igrali proti objektivno veliko boljšemu nasprotniku, obenem pa so dan prej

nastopili v tekmi za deželni pokal, tako da so se v ponedeljek predstavili na proseškem pravokotniku dokaj utrujeni.

Drevi pa si bosta stali nasproti kakovostno enakovredni ekipi, ki sta letos izpadli iz druge kategorije in tudi ne skrivata želje, da se takoj vrne v višjo kategorijo. Drevišnji test bo torej še kako pomemben za obe enajsterici pred bližnjim začetkom prvenstva in seveda zmagi in osvojitv tretjega mesta na tem turnirju še kako dragocena.

Po polfinalnih tekmah lahko že napravimo kratek obračun o tem turnirju.

Srečanja so bila še kar privlačna in kakovostna, glede na to da so vse nastopajoče ekipe pred kratkim za-

čele s pripravami. Seveda daleč največ je pokazalo moštvo San Giovannija, ki se je z dvema visokima zmagama (6:1 in 8:1) uvrstilo v veliki finale. Svetoivančani so tudi glavni favoriti za končno zmago. In v veliki finale se je zaslužen uvrstila tudi Zarja.

Glede na to, da je v tem času vsepovsod veliko število turnirjev, smo lahko tudi z obiskom gledalcev povsem zadovoljni.

TAKO DOSLEJ NA PROSEKU

Kvalifikacijska srečanja

San Giovanni — Breg 6:1 (1:0)
Strelci: Romano 2, Favento 2, Francini in Degano; Jez (B).
Primorje — S. Nazario 1:0 (0:0)
Strelec: Livan.
Kras — S. Marco 2:0 (0:0)

Strelca: Klun in Volo.
Zarja — Gaja 2:0 (1:0)
Strelca: Piscanc in Tognetti.

Polfinalni tekmi

S. Giovanni — Kras 8:1 (5:0)
Strelci: Fabbris 2, Degano 2, Romano, Favento, Mosetti in Zurini; Volo (K).

Zarja — Primorje 2:1 (2:0)
Strelci: Piscanc in Gotti; Livan (P).

DOSEDANJI STRELCI

3 zadetki: Degano, Romano in Favento (vsi S. Giovanni).

2 zadetka: Fabris (S. Giovanni); Volo (Kras), Livan (Primorje) in Piscanc (Zarja).

1 zadetek: Francini, Mosetti in Zurini (vsi S. Giovanni); Jez (Breg); Tognetti in Gotti (oba Zarja), Klun (Kras).

Silvo Kovač

Soliden nastop borovih atletinj

V soboto in nedeljo so atletinje Bor Infordate nastopile na atletskih tekmovanjih v Novi Gorici in Trbižu. Obe tekmovanji sta bili z mednarodno udeležbo in naše atletinje so oba krat dosegle nekaj dobrih uvrstitev. Še posebej to velja za nastop v Novi Gorici, kjer so se naše atletinje pomerile s precej starejšimi nasprotnicami. Omeniti velja zmago Tiziane Natural v skoku v daljino in dober čas Tanje Kalc na 80 m z ovirami, kjer njen čas 12'6 predstavljata rezultat državne vrednosti za njeno kategorijo.

IZIDI

Nova Gorica: 80 m ovire: 1. Andreini (UGG Gorica) 12'2; 2. Kalc (Bor In) 12'6; 4. Gerdol (Bor. In.) 14'2.
Daljina: 1. Natural (Bor In.) 5,24; 3. Kalc (Bor In.) 4,50. Disk: 1. Paulin (UGG) 29,94; 2. Gerdol (Bor In.) 29,94; 3. Natural (Bor In.) 29,40.
Trbiž: Daljina: 1. Javornik (Olimpija Lj) 5'74; 2. Natural (Bor In.) 5,22.

Končane priprave odbojkarjev in odbojkaric Sloge

Viden napredek pri vseh sloginih ekipah

Nova športna sezona je praktično že pred nami. Povsod po naših društvih je po poletnem premoru završalo. Pričeli so se že prvi ostri treningi. Tudi slogaši so se sredi dela. Vse ekipe so se v avgustu udeležile skupnih priprav, ki so prav gotovo bistveni element v vsakem delovnem programu. Na takih pripravah, ob skupnem življenju, atleti iz tehničnega vidika precej napredujejo, kar pa je mogoče bistvenejše, boljše se spoznajo in se navadijo eden na drugega.

Tretja slogina ženska ekipa, ki jo sestavljajo igralke izpod 15. leta starosti in pa druga moška ekipa sta devet dni trenirali v Savudriji, kjer so bili naši atleti gostje tabora fakultete za telesno kulturo iz Ljubljane. Tega izpopolnjevalnega tečaja se je udeležilo skupno 26 odbojkaric in odbojkarjev, ki so pilili predvsem indivi-

dualno tehniko pod vodstvom prof. Ivana Peterlina in pomočnika Iva Simoniča. Vreme ni bilo najbolje in je v prvih dneh kar krepko nagajalo, a vendar so slogaši program izpeljali v celoti in bistveno popravili začetno znanje. Omeniti velja, da je slogaše obiskal tudi predsednik odbora za telesno kulturo pri SKGZ in podpredsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji prof. Aldo Rupel, ki je dokaj shematsko in sproščeno našim atletom orisal nastanek, razvoj in predvsem pomen naše zamejske telesne kulture. Njegova izvajanja so vzbudila pri tečajnikih veliko zanimanje in odobravanje.

Slogini prva in druga ženska ekipa ter prva moška odbojcarska postava pa so se udeležili skupnih priprav na Ravnah na Koroškem. Slogaši so z ravnanskimi odbojkarji že pred leti navezali trdne in trajne stike, ki so

sad pobratenja med Slogo in ravnanskim Fužinarjem. Od tu tudi vsakoletna izbira prav tega kraja za skupne predprvenstvene priprave. Poleg tega pa velja omeniti, da so pogoji za delo na Ravnah resnično edinstveni, saj so lahko naši trenirali v dveh dvoranah, lahko so uporabljali bazen in tu je še prečudovito naravno okolje. Pod vodstvom svojih trenerjev prof. Ivana Peterlina, prof. Franka Drasiča in Bruna Miliča se je priprav udeležilo skupno 37 odbojkarjev in odbojkaric in po mnenju naših trenerjev so atleti pridobili veliko novega znanja, se med seboj globlje spoznali, predvsem pa so ob raznih prijateljskih tekmah z različnimi ekipami Fužinarja spletli nove prijateljske vezi, katere bodo v bodočnosti prav gotovo še poglobili. Priprave so tudi tokrat povsem uspele, program dela je bil dokaj natrpan, saj so, ob

dveh dnevnihih treningih, tečajniki imeli še nekaj teoretičnih sestankov, povzpeli pa so se tudi na Uršljo goro, tako da je bilo celotno desetdnevno bivanje resnično sproščeno in polno.

Rekli smo, da je pri Slogi sezona že v polnem teku. Najmlajši, in teh je preko 100, se prav te dni učijo novih, nekateri prvih odbojcarskih veščin na tečaju, ki ga prireja Združenje slovenskih športnih društev v Italiji pri Banih. Slogini najboljši miniodbojkarji pa so v Sieni na državnem finalu miniodbojke. Resnično torej so športni delavci športnega združenja Sloga, ki že vneto pripravljajo novo izvedbo tradicionalnega ženskega odbojcarskega turnirja za pokal bazoviških žrtev, že sredi dela in tudi nova sezona se torej najavlja kot izredno bogata, zahtevna in naporna.

Inka

Mladi bodo sklenili sezono s tekmovanjem

V nedeljo regata Čupe za optimiste

V soboto se je odvijal pred Sesslanskim zalivom zadnji letošnji trening za pripravo na tekmovanja, ki ga je priredil Jadranski klub Čupa za svoje najmlajše jadralce. Treningov so se udeležili otroci, ki so se najboljšje izkazali na lanskim in letošnjim jadralskih tečajih. Kljub zadovoljivi pripravi pa se mladi tekmovalci še niso mogli udeležiti nobene regate, kajti Čupa ni bila še sprejeta v Italijansko jadralsko zvezo FIV. Odborniki društva vsekar pričakujejo, da bo FIV sprejelo Čupo med svoje člane in to čimprej; do takrat bodo zaprosili sorodno društvo TPK Sirena, ki je že včlanjena v federacijo, da priskrbi tudi mladim članom Čupe izkaznice FIV-2, kot jo je do danes že nudila polnoletnim članom, ki tekmujejo za Čupo.

V nedeljo se bodo morali tekmovalci pomeriti na regati za optimiste, ki jo bo Čupa organizirala pred Sesslanskim zalivom. Organizatorji pričakujejo, da se bodo regate udeležili v velikem številu tudi naši jadralci TPK Sirena, ki so vabljeni, da s svojo prisotnostjo še bolj popestrijo tekmovanje.

C. K.

Posnetek treninga, ki ga je organiziral JK Čupa (trening je vodil Dario Bensi)

obvestila

Planinski odsek ŠZ Sloga vabi v nedeljo, 9. t.m., v Bazovico športna in kulturna društva, planince, posebno pa mladino na tradicionalni spominski pohod Bazoviški junaki 84. Zbirališče, vpisovanje in odhod udeležencev bo ob 11. uri izpred spomenika padlim v Bazovici.

Jadranski klub Čupa organizira v nedeljo, 9. septembra, pred Sesslanskim zalivom regato za optimiste. Vpisovanje na sedežu JK Čupa do 10. ure. Start ob 11. uri. Vabljeni!

Košarkarski klub Bor obvešča, da bodo treningi za ekipe mladinskih kategorij potekali po naslednjem razporedu: propaganda (let-

nik 1972) vsak dan ob 9. uri, trener Furlan. Dečki (letnik 1971) in naraščalniki (letnik 1970) vsak dan ob 15. uri trener Vascotto.

Gimnastična sekcija

ŠD Dom Gorica

vabi vse deklice (v poštev pridejo 7 in 8 let stare deklice), ki jih veseli ritmika, da se udeležijo redne vadbe, ki se je pričela 3. septembra. Do pričetka šolskega leta bo vadba na sporedu vsak dan, od 16. do 18. ure, v telovadnici Kulturnega doma.

ZSSDI

obvešča, da bo do nadaljnjega urad ZSSDI v Trstu odprt v popoldanskih urah le ob torkih in četrtnkih od 16.30 do 20.00.

ABONMAJI ZA KOŠARKARKE TEKME

STEFANEL

Od 1. septembra dalje prosta izbira sedeža. Če želiš biti z nami na igrišču — pohiti!

Informacije na sedežu, Ulica Lazzaretto Vecchio 12
Urnik: 10.00 - 13.00, 17.00 - 20.00

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din.

Plašni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. viš 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775.275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

6. septembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevoed 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Člen italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Posledica izjav vulkanologa Guesta

Več primerov izseljevanja iz Pozzuolija in okolice

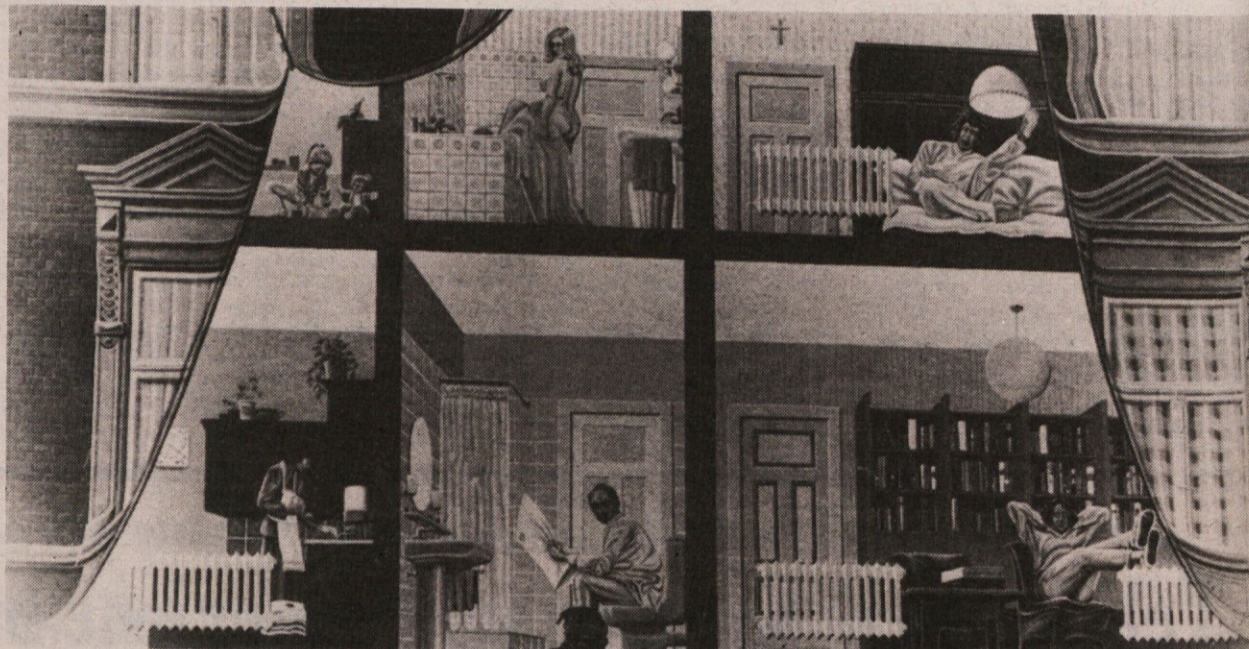
NEAPELJ — Ni res, da so se angleški državljani začeli množično seliti iz Pozzuolija in okolice. Ni niti res, da bi jim predstavniki angleškega konzulata v Neaplju ali ambasade v Rimu svetovali, naj zapustijo vse področje, kjer si v zadnjih mesecih, zaradi pojava bradizizma, sledijo močni potresni sunki.

Tako je včeraj namestnik angleškega konzulata v Neaplju, Glukstern odgovoril na vprašanje novinarjev ter skušal utišati polemiko, ki se je po izjavah angleškega vulkanologa Johna Guesta razvila na več ravneh in predvsem v italijanskih znanstvenih krogih. Po mnenju angleškega znanstvenika, kateremu je angleško vojaško poveljstvo Nato naročilo študijo o pojavu bradizizma, je namreč možno, da v kratkem in brez posebnih opozorilnih znakov pride do izbruha magmatske mase, ki v Pozzuoliju dviga tla. Toda zaradi takih predvidevanj, ki so v prvem nasprotju z podatki centra za opazovanje pojava bradizizma, iz katerih izhaja, da se stanje počasi izboljšuje, se je 6 družin angleškega osebja na oporišču Nato le izselilo. Ne bo pa prišlo do podobnih odločitev v vrstah ameriškega osebja, kakor zatrjujejo na ameriški ambasadi v Rimu.

Medtem ko je včeraj na neapeljski prefekturi bil v teku sestanek med odgovornimi za civilno zaščito in znanstveniki, ki od blizu in stalno sledijo pojavu, je minister Zamberletti v intervjuju za radio zagotovil, da vzrokov za zaskrbljenost ni in poudaril znanstveno šibkost študije londonškega vulkanologa, ki se med drugim nanaša na junij. Jutri bo v Neaplju tudi sestanek odbora civilne zaščite za področja, ki predstavljajo veliko nevarnost.

Medtem ko je včeraj na neapeljski prefekturi bil v teku sestanek med odgovornimi za civilno zaščito in znanstveniki, ki od blizu in stalno sledijo pojavu, je minister Zamberletti v intervjuju za radio zagotovil, da vzrokov za zaskrbljenost ni in poudaril znanstveno šibkost študije londonškega vulkanologa, ki se med drugim nanaša na junij. Jutri bo v Neaplju tudi sestanek odbora civilne zaščite za področja, ki predstavljajo veliko nevarnost.

Indiskreten pogled za zidove

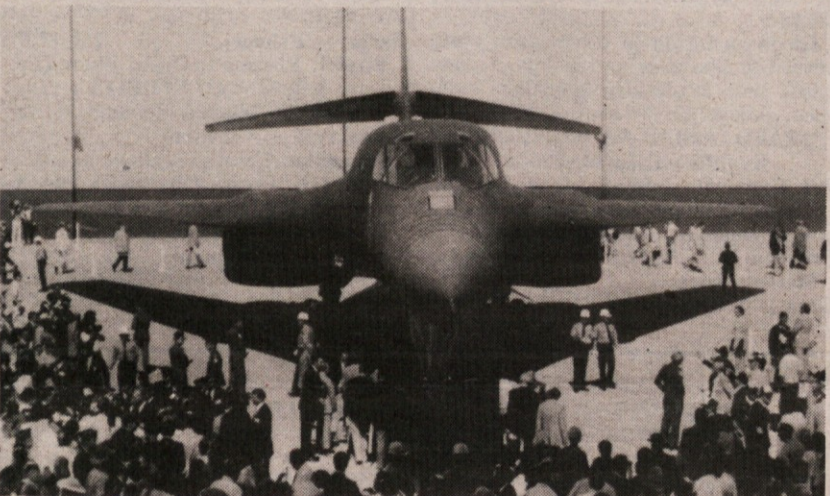
Gre seveda za fresko, ki jo je neznani avtor naslikal na fasado hiše v Wuppertalu, vendar se na prvi pogled res zdi, kot da zidovi te hiše ne bi obstajali in bi lahko vrgli indiskreten pogled v notranjost (Telefoto AP)

Modigliani le ni avtor vseh treh kamnitih glav

LIVORNO — Kaže, da le ni Modigliani avtor ene od treh kamnitih glav, ki so jih pred nekaj tedni našli v nekem kanalu v Livornu. Trojica fantov ima dokaze, da so glavo izdelali sami. O tem priča oče enega od treh, znan odvetnik iz Livorna, ki trdi, da so ga fantje vprašali za mnenje, ali bi bilo kaznivo izdelati kamnito glavo in jo vreči v kanal. Poleg tega obstajajo tudi ostanki kamnitega bloka, iz katerega so trije šaljivci izdelali svojo mojstrovino.

Kljub vsemu pa izvedenci, ki so odkritje glav sprejeli z navdušenjem, nočejo priznati, da so se vsaj pri eni zmotili in še naprej prisegajo, da gre za umetnino velikega italijanskega mojstva Modiglianija.

Novi bombnik nared

Na razstavnem prostoru tovarne Rockwell International v Kaliforniji so razkazali novi bombnik B-1, ki bo nadomestil zastarele B-52 (Telefoto AP)

Tovorno letalo ZDA kršilo egiptovski zračni prostor

KAIRO — Egiptovski lovci so v ponedeljek prisilili ameriško tovorno letalo, da pristane na letališču v Kairu, ker je kršilo egiptovski zračni prostor. Letalo je letelo na progi London - Džida, ko so ga v egiptovskem zračnem prostoru prestregli lovci in ga prisilili, da pristane. Poveljnik letala je priznal, da je brez dovoljenja priletel v zračni prostor Egipta, vendar je dejal, da se tega ni pravočasno zavedel. Egiptovske oblasti so ga obsodile na plačilo 10 tisoč dolarjev globe, kar je pilot takoj plačal, tako da je po šestih urah lahko nadaljeval svoj polet proti Džedi. V svojih poročilih egiptovski dnevniki ne omenjajo, kateri družbi pripada letalo.

Lagorio o letošnji turistični sezoni

RIM — Minister za turizem Lelio Lagorio je govoril o letošnji turistični sezoni v Italiji ter pri tem poudaril, da nikakor ni šlo za porazno leto, čeprav nekateri govorijo tako. Letos je prišlo v Italijo nad 5 milijonov tujih turistov, kar pomeni porast za 9,7 od sto v primerjavi z lanskim letom. Letošnja turistična sezona, pravi Lagorio, je pokazala potrebo po skrbnem načrtovanju turističnih ponudb.

Dokončen obračun za sedaj še ni mogoč, saj bodo vse številke znane komaj jeseni, ko bodo tudi organizirali vsedrjavno konferenco o turizmu, na kateri bodo proučili ta pomemben vir dohodkov za italijansko gospodarstvo.

JACK LONDON:

Klic divjine

(9.)

Zadnja moda na Japonskem joga za kužke in mačke

TOKIO — Joga, jogging, breakdance, aerobika, vse to so že ustaljene oblike rekreacije v vseh zahodnih državah in nihče se več ne čudi, če vidi soseda, da teče v trenerki okoli hiše ali lastno ženo, ki pozorno poslušata radio in sproti telovadi ob ritmu glasbe. Od časa do časa se pojavljajo nove oblike rekreacije, vse to pa je povezano v velik business, kjer krožijo milijarde lir. Pri tem ima moda seveda levji delež. Tudi na Japonskem se dogaja: Japonci se gibajo čedalje manj, imajo vedno več trebuha in tudi pri njih je v modi aerobika, joga itd. Vendar so pri njih šli še za korak dlje, celo dlje kot v ZDA: na Japonskem je zadnji hit... joga za pse in mačke.

Podjetni Šigenori Masuda je prav pred kratkim odprl šolo joge za hišne ljubljence. Masuda je odkril, da v majhnih japonskih stanovanjih živijo milijoni psov in mačk, ki jim primanjkuje gibanje, rekreacija. Skrat-

ka japonske mačke in japonski psi postajajo vedno bolj debeli in bolj leni. Psihologi pa trdijo, da tudi trpijo zaradi pomanjkanja gibanja. Pri tem ni bilo naključje, da je bil Masuda dolgo let frizer za pse. In tako je nekega dne svoj frizerski salon preimenoval v »šolo joge za pse in mačke«. Ni mu bilo žal. Število »ogovencev« se je večalo iz dneva v dan. Spretna reklama je v sodobno in luksuzno opremljeno šolo pripeljala toliko telovadbe željnih domačih živali, da je bil v kratkem v stiski s prostorom. Da bi dokazal, da je šola res hitra, je navil cene in napovedal, da bo odprl še nekaj filijal svojega zavoda. Cene Masudove šole so skoraj neverjetne: samo vpisnina stane 12.500 jenov, se pravi 75.000 lir, vsaka lekcija pa stane 15.000 lir. Pri tem je omeniti, da Masuda priporoča najmanj 20 lekcij. K temu je treba še dodati dejstvo, da morajo plačati tudi lastniki živali, zato da bi se naučili, kako potem trenirati svoje ljubljence doma.

Kaj pa mislijo učitelji joge o Masudovi pobudi? Večina samo zmiguje z rameni in obžaluje, da niso sami prej pomislili na nekaj takega. Mnogo jih je tudi zelo jasno povedalo, da je Masuda čisto preprosto goljuf, ki se okorišča z ljubeznimi lastnikov psov in mačk do svojih varovancev. Kakorkoli že, Masuda je lani zaslužil s svojo dejavnostjo težke milijone in sedaj posveča največ svojega dragocenega časa... zaščiti. Mora se namreč zavarovati pred desetinami podjetnih imitatorjev, ki bi prav tako hoteli priti na zeleno vejo.

Splah je tržišče hrane in storitev za pse in mačke zelo donosen posel. Lani je prodaja hrane za živali narvala japonskim proizvajalcem kar 360 milijard lir, medtem ko se število specializiranih restavracij in hotelov za pse in mačke večja iz dneva v dan, cene pa nimajo kaj zavidati cenam podobnih storitev za ljudi.

Za las preprečena tragedija

PARIZ — Tovornjak, ki je prevažal petdeset ton strupenega kalijevega cianida je včeraj ponoči nekje okrog Lyona »izgubil« nekaj posod s to snovjo, ki sprošča smrtonosen plin, ko stopi v stik z vodo. Nekaj posod se je razbilo in policija je daleč naokoli blokirala vse ceste, dokler niso specializirane skupine očistile ceste. Delo je potekalo z mrzlično naglico, saj je grozilo, da vsak trenutek izbruhne neurje, kar bi bila prava katastrofa. Policija je šoferja tovornjaka aretirala.